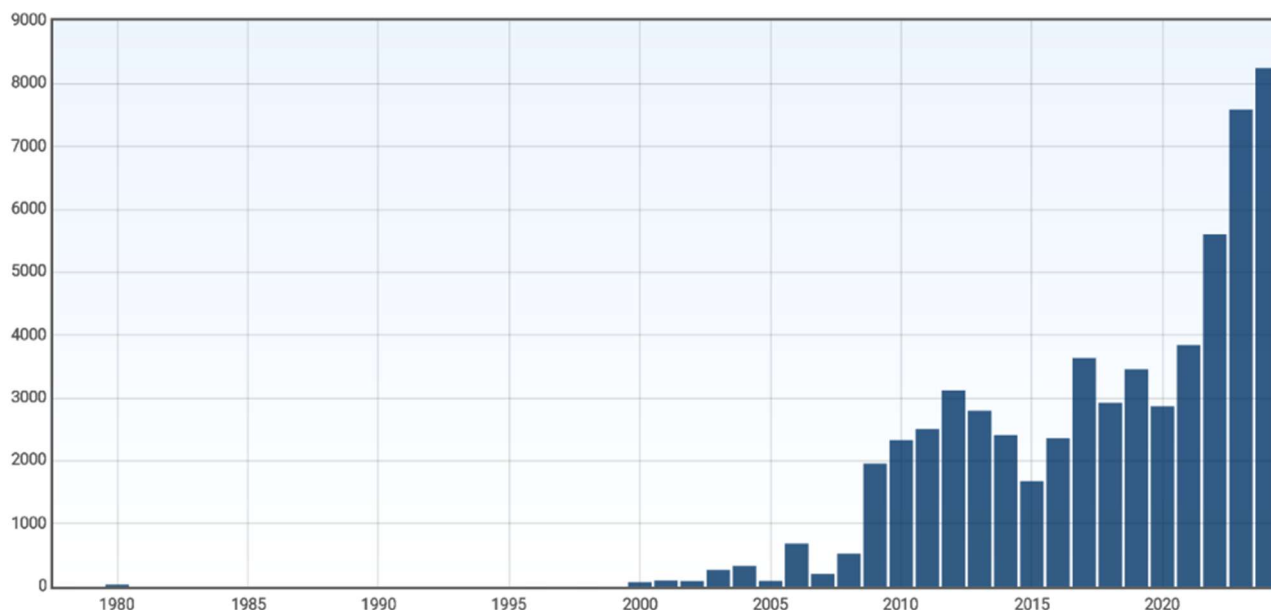

Fugler i Kongsberg 2024

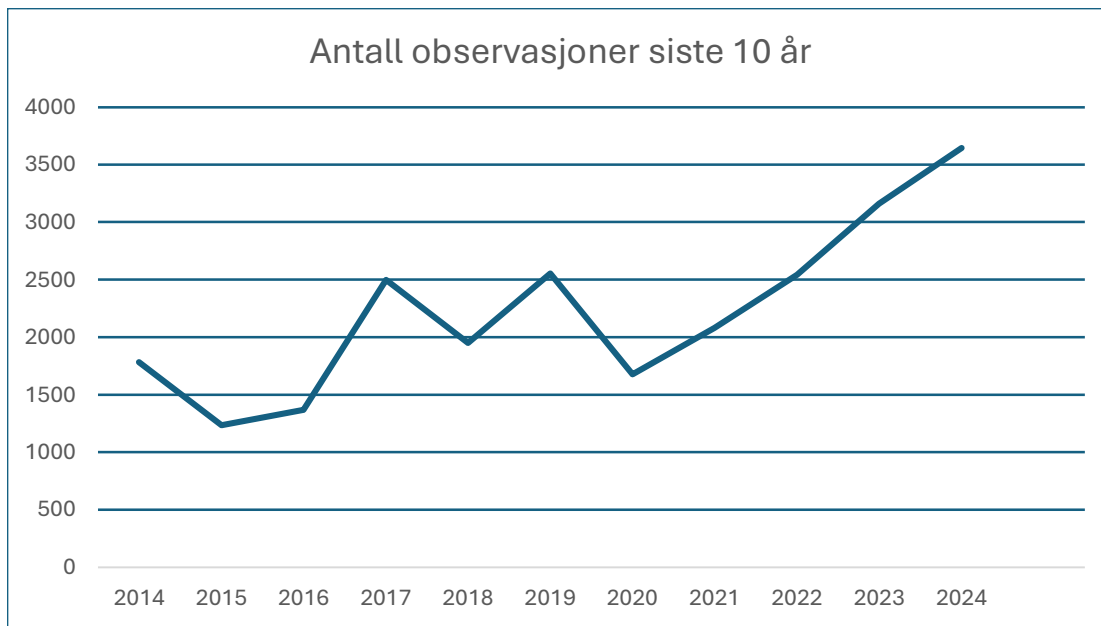
Aleksander Solberg på vegne av Birdlife Norge Øvre Eiker og omegn lokallag.

Innledning

Kongsberg kommune har i mange år hatt ornitologisk aktivitet med flere aktive observatører, som er bakgrunn for utgivelsen «Fugler i Kongsberg» ved Olav Saatvedt (2010). Denne boka står alene som publisert stoff om fuglelivet i Kongsberg i nyere tid. Det ble gjort ornitologisk kartlegging fra 1997-1999 på forespørsel fra Kongsberg kommune som inngår i denne boka. Det finnes også enkeltstående rapporter om fuglelivet i kommunen. Detaljerte trekk- og ankomsttider for Kongsberg finnes helt fra 1932 og frem til 2000 (P Auerdahl / Lagesen). Til tross for et visst antall ivrige ornitologer har antall rapporterte observasjoner på Artsobservasjoner.no vært ganske lav fra Kongsberg kommune. Denne rapporten du leser nå kommer som nummer en i rekken av en årlig oppsummering av fugleåret i Kongsberg. Som du kan se av figuren under har antall observasjoner registrert på artsobservasjoner tatt seg opp de siste årene, og da spesielt fra 2022 og kan således gi et grunnlag (og hensikt) for å skrive en årlig oppsummering.

Årsaken til at det er såpass lite data fra før 2008 skyldes mest sannsynlig ikke kun få observatører, men heller at bare et fåtall funn gjort i tiden før artsobservasjoner ble opprettet er lagt inn i databasen i etterkant.

Årsaker til økt antall observasjoner de siste par årene skyldes nok økt oppmerksomhet og aktivitet i kroksjøen Øyenlågen i Hostvedt sør for Kongsberg sentrum, samt økt aktivitet blant observatører ellers i kommunen. Det er all grunn til å tro at oppføringen av Kongsbergs første fugletårn ved Øyenlågen kommer til å bidra til fortsatt økende antall observatører og observasjoner i årene som kommer.

Endre liste: Fugler Velg takson Kongsberg x 2024 x

ARTSGRUPPE: FUGLER

Observasjonsvolum 2024, Kongsberg

Søk observatør +

Inkluder gamle brukerkonti

1. Aleksander Solberg, Skollenborg	2 776	21. Finn Gregersen, Kongsberg	16	41. Hans Petter Rømme, Reistad	4
2. Morten Jagdum, Kongsberg	384	22. Rune Zakariassen, Lommedalen	13	42. Kent Gusdal, Lørenskog	4
3. Bjørn Roar Skullestad, Skollenborg	198	23. Siw Hagstrøm, Drammen	13	43. Una Kleppe, Tolvsrød	4
4. Lars Dolmen, Kongsberg	179	24. Fredrik Kræmer, Tolvsrød	11	44. Synnøve Semb, Skien	4
5. Helge Midtgard, Kongsberg	166	25. Marius von Glahn, Ringerike	11	45. Margrethe Halvorsen, Skien	4
6. Bård Engelstad, Skollenborg	113	26. Eirik Ottesen, Horten	11	46. Avd. Landbruk og miljø Kongsberg kommune, Kongsberg	4
7. Steinar Stueflotten, Drammen	86	27. Jan Olav Nybo, Oslo	10	47. Endre Nygaard, Drammen	3
8. Vidar Øverbye, Sundbyfoss	59	28. Jostein Myromslien, Andebu	10	48. Reidar Demmo, Kongsberg	3
9. Ragnar Skrede, Levanger	48	29. Geir Håkon Skrede, Kongsberg	9	49. Kjell Arild Dokka, Skollenborg	3
10. Ole Jacob Ness, Holmestrand	45	30. Anne Stine Zakariassen, Lommedalen	9	50. Kristoffer Næss, Undrumsdal	3
11. Melvin Åsum, Krokstadelva	37	31. Sondre Fink, Brevik	8	51. Jørgen Helgestad, PASSEBEKK	3
12. Bjørn Roar Skullestad, Skollenborg	36	32. Bjørn Lauritzen, Geilo	8	52. Sindre Løvli, Kongsberg	3
13. Odd Frydenlund Steen, Skien	36	33. Terje Sande, Sandefjord	7	53. Live Zakariassen	2
14. Per Morten Selle, Aigård	36	34. Anders Kvammen, Asker	7	54. Tomine Zakariassen	2
15. Sissel Thygesen, Vestfossen	30	35. Andreas Pedersen, Skollenborg	6	55. Jonas Langbråten, Vansø	2
16. Bjørn Arve Sagvolden, Kongsberg	22	36. Arne Helge Gurholt, Sljåne	5	56. Tore Gunnarsen, Gullaug	2
17. Lars Støen Jacobsen, Kongsberg	21	37. Morten Hunn, Kongsberg	5	57. Jan Sørensen, Drammen	2
18. Andreas Hessvik-Troite, Krokstadelva	19	38. Tom Marstein, Kvelde	5	58. Tore S. Eriksrød, Reisenberg	2
19. Ken Adelsten Jensen, Skedsmokorset	19	39. Anders Næss, Undrumsdal	4	59. Kristin Bjartnes, Bekkestua	2
20. Johs Edvardsen, Skien	16	40. Alf Urdal, Sandnes	60. Per Øvrebo, Kongsberg	2	

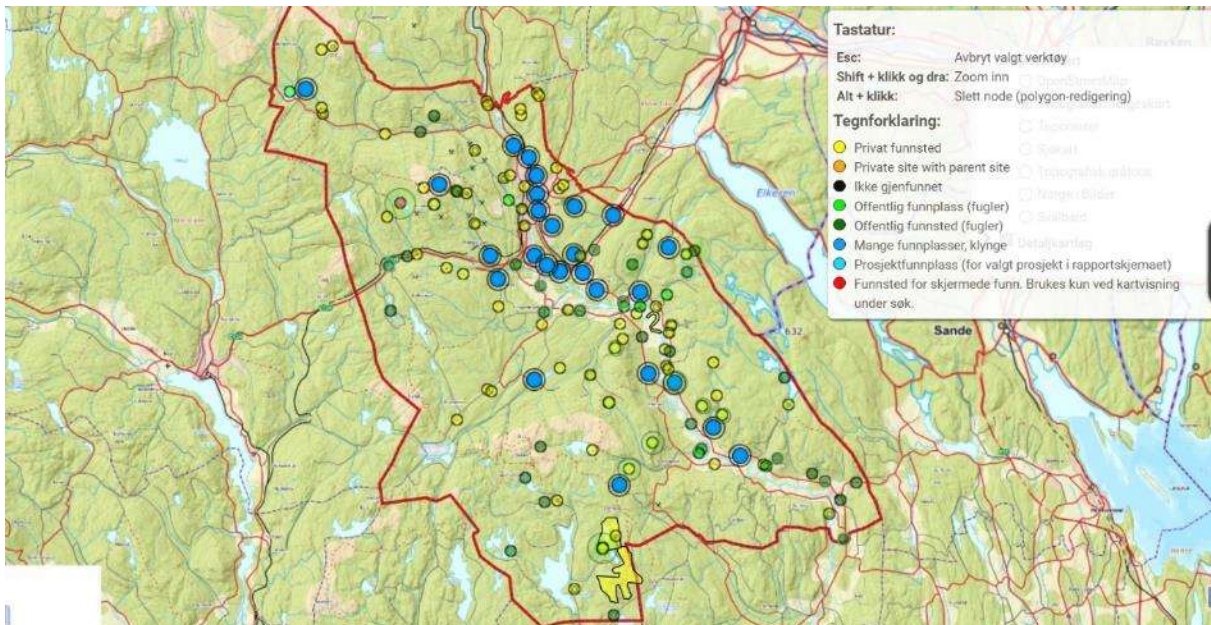
< 1 2 > Siste

I 2024 registrerte 98 observatører funn i Artsobservasjoner i Kongsberg kommune, men majoriteten har nok kun registrert funn som er sjeldne eller litt mer spennende enn de vanligste artene. Kun 6 observatører har over 100 funn.

Dekningsgraden av Kongsberg kan ikke sies å være spesielt høy dersom man sammenligner med for eksempel Øvre Eiker, men fugletårnet kan nok bidra til at flere observatører registrerer funn jevnlig fremover.

Fugleåret 2024

I 2024 ble det registrert 3983 observasjoner fordelt på 98 observatører og 143 fuglearter i Kongsberg. Av uvanlige/sjeldne arter kan det nevnes **rødglenete**, myrhauk, havørn, **trelerke**, rosenfink, lerkfalk, myrsanger, **åkerrikse**, isfugl, varsler, nattravn, **hærfugl**, kvartbekkasin og **konglebit**. I 2023 ble det registrert 4 nye arter for Kongsberg (skjærpiplerke, bergand, pirol og fjellrype). 2024 gav ingen nye arter, men funn av to syngende trelerker på Diseplass er verdt å fremheve. Diseplass har blitt kraftig utbygget med E134 i senter. På begge sider er store mengder stein brutt ut og med tørr glissen furuskog i området rundt kan det sies å være en passende biotop for denne arten. Dverglo ble også funnet hekkende på denne lokaliteten. To rødgleneter ble også sett over åsen ved Grosvoll i starten av april. (Finn Gregersen). Når det gjelder Øyenlågen merkes økt aktivitet blant observatører i form av hele 7 nye arter for lokaliteten: havørn, svartbak, nøttekråke, grankorsnebb, furukorsnebb, kongeørn og sivhøne. Flere av disse har nok vært observert ved Øyenlågen tidligere, men ikke blitt rapportert. Antallet fuglearter registrert ved Øyenlågen er ved utgangen av 2024 136.

Kartutsnittet over er funnlokaliteter innen Kongsberg kommune, hentet fra Artsobservasjoner.no. Man kan her se at hoveddelen av registrerte funn er i nærhet av NumedalsLågens løp og bebyggelse. Kongsberg sentrum, Skollenborg og området ved Øyenlågen har den desidert største andelen funn, samt en del på Meheia og Knutefjell.

Sammendrag av observerte arter i 2024 med kommentarer:

Forkortelser:

ptN, V, S, Ø	= På trekk mot nord, vest, sør eller øst
Nf, Øf, Vf, Sf	= Nord, øst, vest eller sør for ...
Ad.	= Utfarget/voksen fugl
Juv.	= Ungfugl (årsunge i ungfugldrakt)
Pullus/pulli/pull.	= Reirunge/reirunger
1K, 2K, 3K, 3K+ osv.	= Fugler i sitt 1., 2., 3. kalenderår eller eldre
hunnf.	= hunnfarget individ
[artsnavn]	= gjelder såkalte D- og E-arter, dvs. arter som regnes som rømlinger/ikke-spontane arter.

Artsomtalen følger følgende oppsett: 1) Artsnavn, 2) Art (latin), 3) Antall observasjoner på AO i 2024, 4) Første observasjonsdato – siste observasjonsdato i 2024, 5) Generell forekomst for utvalgte arter med sammendrag av observasjoner i 2024. Arter som er observert i løpet av de tre siste årene, men ikke i 2024, er nevnt i etterfølgende artsomtaler, øvrige arter er ikke med i denne årsrapporten. Artsrekkefølgen følger ny systematikk fra IOC World Bird List i samsvar med ny artsrekkefølge på Artsobservasjoner.no.

Kanadagås *Branta Canadensis* 11 obs. 21.3-15.11

Observeres jevnlig tilknytning til Lågen i perioder med åpent vann. De fleste observasjonene er i området mellom Øyenlågen og Efteløtbrua.

Første observasjon: 4 ind 21.3 Lågen sf Sending (Bård Engelstad).

Høyeste antall: 50 ind 13.10 ved Bakke i Komnes (Sondre Fink).

Siste observasjon: 20 ind ptS 15.11 Rudsmoen, Skollenborg (Aleksander Solberg).

Ingen hekkefunn rapportert i 2024.

Hvitkinngås *Branta leucopsis* Ikke observert i 2024.

Grågås *Anser anser* 38 obs. 18.3-22.9

Vanlig i hele Kongsbergstrekningen av Lågen innenfor hekketiden.

Første observasjon: 1 ind 18.03 ved Rudsmoen, Skollenborg (Aleksander Solberg)

Flere par hekker langs Lågen. Hekkefunn: 1 par reirbygging Sliperiøya 7.4 (Aleksander Solberg).

4 par med dununger (2ad + 5pulli, 2ad +3pulli, 2ad+3pulli og 2ad+5pulli).

17.5 Laugerudevja (Aleksander Solberg).

Høyeste antall og siste observasjon: 60 ind ptS, Øyenlågen 22.8 (Aleksander Solberg).

Kortnebbgås *Anser brachyrhynchus* 10 obs. 26.3-7.4

Observeres vanligvis på vårtrekke opp Lågendalen, i år ble ingen funn gjort på høsttrekket.

Første obs: 150 ind 26.3 ptN Hvitvingfoss miljøstasjon (Bjørn Roar Skullestad).

Siste obs: 80 ind 7.4 ptNV Gravdal, Hvitvingfoss (Tore Gunnarsen).

Knoppsvane *Cygnus olor* 5 obs. 8.7.-7.11

Alle obs i tilknytning til Øyenlågen.

2 ind. 8.7 Volden bru (Per Morten Selle).

2 ind (hann og hunn) 7.11 Øyenlågen, Individmerket (kontroll) (Aleksander Solberg).

Sangsvane *Cygnus cygnus* 39 obs. 9.3-10.11

Observeres i vår og høst/tidlig vinter. Adulte par oppholder seg iblant langt utover sein vår og mot hekkesesong ved Øyenlågen og i år var det spesielt verdt å nevne et par som holdt seg i Teigtjern og Kjennerudtjern på Krekling fra 27.3 til 12.5. (Finn Gregersen, Aleksander Solberg, Steinar Stueflotten) De ble ikke sett der etter dette og heller ikke observert rugende.

Første obs: 1 ind 9.3 Lyngås, Efteløt (Bård Engelstad).

Høyest antall: 22 ind 09.11, Øyenlågen (Morten Jagdum).

Siste obs: 22 ind (17 ad+5 1k), 10.11, Øyenlågen (Aleksander Solberg).

Mandarinand *Aix galericulata* Ikke observert i 2024.

Brunnakke *Anas penelope* 3 obs. 1.9-25.9

Fåtallig, men årviss gjest i Kongsberg.

1 hunnfarget ind. 1.9 Øyenlågen (Aleksander Solberg, Bjørn Roar Skullestad, Helge Midtgard).

2 ind 25.9 Teigtjern (Aleksander Solberg).

Stokkand *Anas platyrhynchos* 81 obs. 10.1-30.11

Vanlig langs Lågen og i øvrige vann, samles ofte i store antall på høsten i Øyenlågen, samt i Kongsberg sentrum vinterstid (særlig Fosseparken).

260 ind. 15.1 Nybrufoss (Morten Jagdum)

100-150 ind medio august-ult september, Øyenlågen (Aleksander Solberg).

Stjertand *Anas acuta* Ikke observert i 2024.

Krikkand *Anas crecca* 30 obs. 31.3-7.11

Vanlig i hekketiden langs Lågen og på flere skogsvann.

Første obs: 17 ind 31.3 Hovsneset, Efteløt (Aleksander Solberg).

Høyest antall: 26 ind 13.8 Øyenlågen (Aleksander Solberg).

Siste obs: 4 ind. 7.11 Øyenlågen (Aleksander Solberg).

2 ind 21.5 Hajeren (Vidar Øverbye, Ole Jacob Ness).

1 ind 7.6 Fagervannet (Jostein Myromslien).

Toppand *Aythya fuligula* 4 obs. 24.4-7.11

Fåtallig, men årviss gjest i Kongsberg.

5-6 ind 25-29.4 Øyenlågen (Morten Jagdum, Aleksander Solberg, Lars Støen Jakobsen).

2 ind 7.11 Øyenlågen (Aleksander Solberg).

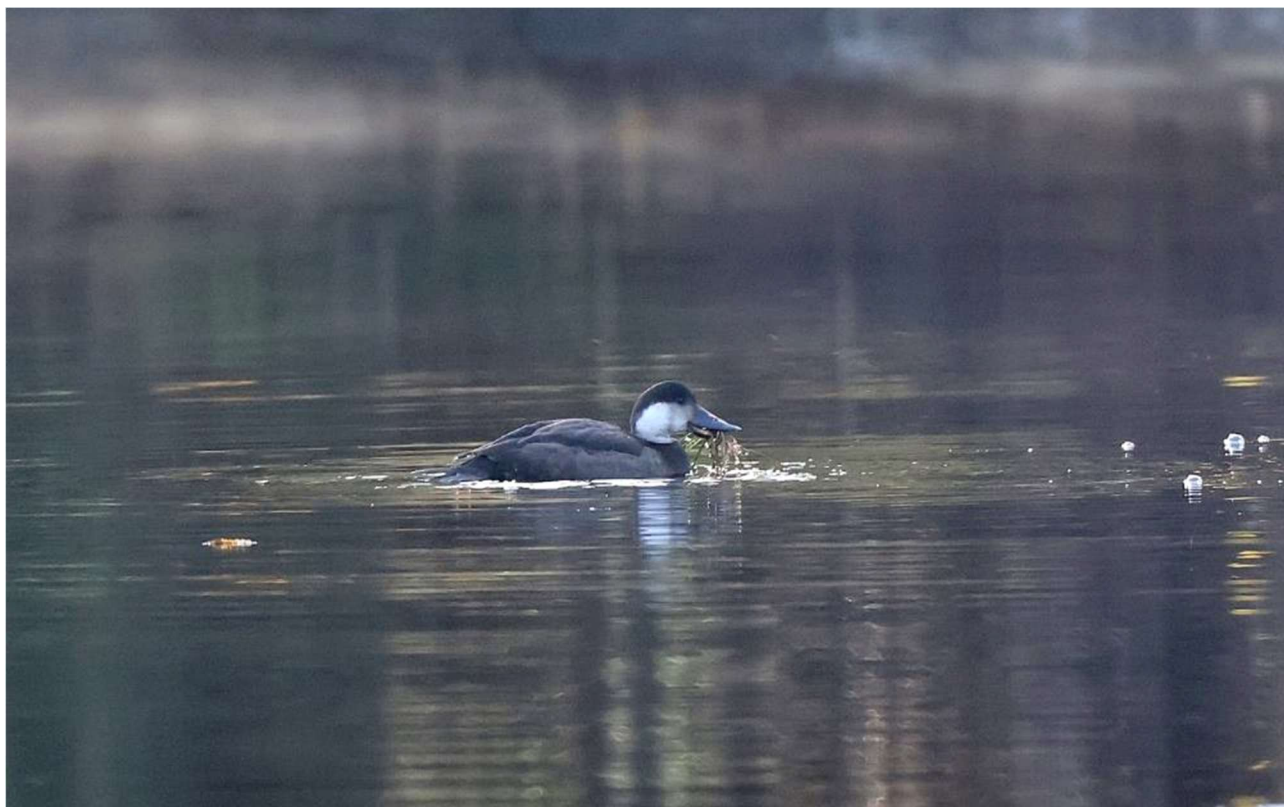
Bergand *Aythya marila* Ikke observert i 2024.

Svartand *Melanitta nigra* 1 obs. 29.10

Sjelden art i Kongsberg.

1 ind 29.10 Gravenfoss, Labro (Andreas Pedersen).

Forrige funn var i 2021.

Svartand Gravenfoss. Foto: Andreas Pedersen.

Kvinand *Bucephala clangula***67 obs.****10.1-30-11**

Vanlig i hele Lågen og skogsvann. Observeres hele året der det er åpent vann. I juni og juli observeres vanligvis flere hunnfugl med varierende antall pulli i og nær Øyenlågen, samt i Lågen mellom Voldenbrua og Efteløt. Noen hunner med pulli sees også vanligvis mellom Labro og Kloppfoss, pluss i Laugerudevja ved Gomsrud avfallsdeponi.

1 hunn med 8 pulli 6.6 Øyenlågen (Aleksander Solberg, Melvin Åsum).

1 hunn med 10 pulli + en hunn med 5 pulli 26.6 Øyenlågen (Aleksander Solberg).

De fleste funn er ved Øyenlågen og Lågen mellom Efteløt og Kongsberg sentrum.

Laksand *Mergus merganser***21 obs.****24.3-15.10**

Første obs: 1 ind 24.3 Efteløt (Bård Engelstad).

Høyeste antall: 12 ind Øyenlågen (Aleksander Solberg, Bjørn Roar Skullestad, Helge Midtgard).

Siste obs: 15.10 Øyenlågen (Aleksander Solberg).

Alle funn er fra Lågen og de aller fleste er fra Øyenlågen og nedstrøms mot Efteløt.

Siland *Mergus serrator***4 obs.****21.5-7.9**

Ikke fullt så vanlig å påtreffe som laksanda, den eneste lokaliteten som jevnlig har funn og hekking av siland er Hajeren.

2 ind 21.5 Hajeren (Vidar Øverbye, Ole Jacob Ness).

7 ind 13.8 Hajeren (Vidar Øverbye, Ole Jacob Ness).

5 ind 1.9 Hajeren (Fredrik Kræmer).

9 ind 7.9 Øyenlågen (Aleksander Solberg).

Jerpe *Tetrastes bonasia***2 obs.****18.6**

Det blir rapportert noen få jerper i Kongsberg de fleste år, men her er det nok store mørketall, da Kongsberg har en del passende biotop for denne arten.

1 hunn med 6 pulli 18.6 Ullebergåsen. (Aleksander Solberg).

1 hunn med 5 pulli 18.6 Sotseter. (Aleksander Solberg).

© Aleksander Solberg

Jerpekylling Sotseter 18.6 Foto: Aleksander Solberg.

Lirype *Lagopus lagopus***1 obs.****24.4**

Registreres de fleste år i et mindre antall, og da helst i området rundt Skrimfjella eller på Blefjell. 1 hann, sang/spill i hekketid og passende hekkebiotop, 24.4 Skrimfjella. (Kristoffer Næss).

Fjellrype *Lagopus muta*

Ikke observert i 2024.

Storfugl *Tetrao urogallus***3 obs.****17.3-5.10**

Observeres som regel ganske jevnt fordelt på kartet, men hyppigst i Raje/Skrim området. Det finnes noen tiurleiker i kommunen. Flest observasjoner historisk har vært i vinter og vårhalvåret. 2 hunnfugl 17.3 Balfotstien v/Bevergrenda (Kongsberg kommune avd. landbruk og miljø). 1 funn uten nevnt antall 11.6 Digerhaug (Elin Viker Thorkildsen, Jan Sørensen, Per Øvrebø mfl.). 1 2k+ hunn funnet død, ukjent dødsårsak. Støglet 5.10 (Aleksander Solberg).

Orrfugl *Lyrurus tetrix***14 obs.****13.1-10.11**

Orrfugl observeres på langt flere lokaliteter og har som regel flere funn enn de øvrige skogshønsene i Kongsberg. Orrfuglleiker finnes i kommunen. Observasjoner er ganske jevnt fordelt gjennom året. 1 hunn 13.1 Sververdalen, Skollenborg (Aleksander Solberg). 5 spillende hanner 24.4 Skrimfjella (Kristoffer Næss). 1 spillende hann 26.5 Nesveien, Hostvedt (Aleksander Solberg). 9 ind næringsssøkende 26.8 Velene (Arne Helge Gurholt). 1 ind, 10.11 Funkelia (Lars Dolmen).

Vaktel *Coturnix coturnix*

Ikke observert i 2024.

Nattravn *Caprimulgus europaeus***27 obs.****9.5-9.7**

Nattravn regnes for å ha en sparsom utbredelse i Norge, men med årets 11 lokaliteter med syngende hanner kan muligens Kongsberg ha blant Buskeruds tetteste hekkebestander av arten. Antagelig er det enda flere lokaliteter innenfor kommunen med hekkende nattravn. På grunn av nattravnens strengt nattaktive levevis blir den nok mange steder ikke lagt merke til med mindre man aktivt leter etter syngende hanner.

27 sammenslåtte funn fordelt på 11 lokaliteter.

1 ind 9.5-12.6 Nesveien v/Øyenlågen (Aleksander Solberg).

1 ind 17.5-9.7 Landmåleråsen, Skollenborg (Aleksander Solberg).

1 ind 25.5 Annemyråsen, Meskestad (Aleksander Solberg).

1 ind 25.5-9.7 Liafjell, Vines (Aleksander Solberg, Andreas Hessvik-Trøite, Steinar Stueflotten, Morten Jagdum).

1 ind 25.5-9.7 Ulebergkollen (Aleksander Solberg, Andreas Hessvik-Trøite, Steinar Stueflotten, Morten Jagdum).

2 ind 25.5-9.7 Tveitenkollen (Aleksander Solberg, Andreas Hessvik-Trøite, Steinar Stueflotten, Morten Jagdum).

1 ind 26.5 Hovdebøfjell (Aleksander Solberg).

1 ind 11-9.7 Fukleknatten (Aleksander Solberg).

2 ind 11-12.6 Vardekollen (Aleksander Solberg).

1 ind 19.6 Diseplass (Anders Næss).

1 ind 8-9.6 Meskestadknatten (Aleksander Solberg).

1 ind 8-9.6 Himfjell, Passebekk (Aleksander Solberg).

Tårnseiler *Apus apus***30 obs.****17.5-25.8**

Tårnseileren hekker i flere eldre bygg både i sentrumsområdene og utenfor, samt i noen bygg i Saggrenda tilknyttet sølvverket. Noe klart tall på antall hekkende par foreligger ikke.

Første obs Skrubbmoen 1.5 (Aleksander Solberg).

Høyeste antall: 50 ind, 5.8, Kongsgårdmoen (Aleksander Solberg).

Siste obs: 15 ind, 25.8 Øyenlågen (Aleksander Solberg).

Gjøk *Cuculus canorus* 13 obs. 13.5-30.6

Observeres vanligvis fra medio mai og ut juni.

Flere observasjoner ved Øyenlågen dreier seg antagelig om de samme 1-2 individene.

Første obs: 1 ind 13.5 Gamlegrendåsen (Bjørn Lauritzen).

Siste obs: 1 ind 30.6 Budstikka (Lars Dolmen).

Bydue *Columba livia* 12 obs. 12.1-12.12

Observeres jevnlig hele året i sentrale deler av Kongsberg, i hovedsak i sentrum av byen.

25 ind 10.11 Nybrufoss (Lars Dolmen).

85 ind 12.12 Nybrufoss (Morten Jagdum).

Skogdue *Columba oenas* 1 obs. 20.4

Fåtallig trekkgjest, de siste årene som regel kun ett funn årlig.

1 ind 20.4 Øyenlågen (Odd Frydenlund Steen, Bjørn Roar Skullestad, Helge Midtgard).

Ringdue *Columba palumbus* 120 obs. 26.2-10.10

Vanlig hekkefugl, observeres jevnlig i alle deler av Kongsberg, men de store antallene blir stort sett observert på stubbåkrene ved Øyenlågen.

Første obs: 1 ind ved foring 26.2 Gamlegrendåsen (Lars Støen Jacobsen).

Høyeste antall: 420 ind ptN 27.3 Øyenlågen (Aleksander Solberg).

Siste obs: 9 ind 10.10 Øyenlågen (Aleksander Solberg).

Tyrkerdue *Streptopelia decaocto* 7 obs. 25.5-31.12

Alle funn er i Kongsberg sentrum.

2 ind. 25.5 Raumyr (Reidar Demmo).

2 ind 16.6 Kongsberg sentrum (Lars Dolmen).

1 ind 4.8 Kongsberg sentrum (Eirik Kristoffersen, Elisabeth Josefine Sommer).

1 ind 1.9 Nybrufoss (Morten Jagdum).

1 ind 25.9 Gamlegrendåsen (Bjørn Arve Sagvolden).

2 ind 27.12 Gamlegrendåsen (Terje Sande).

1 ind 31.12 Raumyr (Terje Sande).

Åkerrikse *Crex crex* 7 obs. 9.6-18.6

Alle observasjonene dreier seg om samme individ som sang i ei graseng ved Rud gården på Krekling.

Da den ble registrert første dagen kom undertegnede i kontakt med nærmeste beboer som kunne fortelle oss at den hadde sunget i 2-3 uker allerede. 9 dager senere ble enga slått, og åkerrikse

forsvant. Det var 10 år siden forrige åkerrikse i Kongsberg. (2014)

1 ind 9-18.6 Rud gård v/Teigtjern (Aleksander Solberg, Steinar Stueflotten, Andreas Hessvik-Trøite, Morten Jagdum) .

Sivhøne *Gallinula chloropus* 1 obs. 23.9

Sivhøna er ikke så vanlig å treffe på i Kongsberg, og det foreligger få funn i kommunen. Hekkefunn er gjort tidligere. Det er ikke utenkelig at den hekker år om annet i Kongsberg, da det finnes passende hekkebiotoper.

1 1k 23.9 Øyenlågen (Aleksander Solberg).

At en 1k fugl observeres i september kan jo selvfølgelig være et resultat av en lokal hekking, men fuglen var flygedyktig og dermed kan den ha flyttet seg langt unna hekkeområdet.

Dette funnet er den første registrerte sivhøna i Øyenlågen og ble på det tidspunktet kroksjøens fugleart nummer 136.

Trane *Grus grus***12 obs.****31.3-1.9**

Observeres jevnlig i kulturlandskap i tilknytning til Lågen. Flesteparten av observasjonene er gjort ved Øyenlågen, resten er gjort nedstrøms Lågen mot Efteløt.

Første obs: 1 ind ptN 31.3 Efteløt bru (Aleksander Solberg).

2 ind rastende 1.4 Hovsneset (Bård Engelstad).

4 ind næringssøkende 23.7 Øyenlågen flommarksskog (Frode Omland).

Siste obs: 4 ind 1.9 Øyenlågen (Aleksander Solberg, Bjørn Roar Skullestad, Helge Midtgard).

Tjeld *Haematopus ostralegus*

Ikke observert i 2024.

Heilo *Pluvialis apricaria***1 obs.****15.8**

Påtreffes år om annet på trekket.

1 ind. 15.8 Knutehytta, Knutefjell (Bjørn Tore Bollerud pers. medd)

Dverglo *Charadrius dubius***13 obs.****21.5-9.6**

Det foreligger ingen funn av Dverglo i tidsperioden 2021-2023, så det er gledelig med hele 13 funn i 2024. Riktignok er 11 av de 13 funnene fra Diseplass og må nok regnes som en «bifangst» for alle observatørene som var på Diseplass for å få med seg trelerkene.

2 ind (hann og hunn) i passende hekkebiotop 21.5 Hajeren (Vidar Øverbye, Ole Jacob Ness).

1-3 ind 16.6-9.7 Diseplass (Steinar Stueflotten, Andreas Hessvik-Trøite, Hans Petter Rømme, Lars Dolmen mfl.)

2 ind engstelig adferd, indikasjon på hekking 3.6, Store stølevann (Thor Erik Jelstad).

Når det gjelder funnene på Diseplass så ble minst en pulli sett sammen med ad fugl og er dermed et hekkefunn.

© Aleksander Solberg

Dverglo på Diseplass 18.06. Foto: Aleksander Solberg.

Vipe *Vanellus vanellus***2 obs.****24.3-12-6**

Som i resten av Norge var vipa en tallrik fugl også i Kongsberg tidligere, men er nå kun observert enkelte år som enkeltfunn eller noen få individer.

4 ind næringssøkende 24.3 Hjarnes (Jørgen Hovelstad).

2 ind engstelig adferd, indikasjon på hekking 12.6 Hjarnesdeltaet (Aleksander Solberg, Bjørn Roar Skullestad)

Småspove *Numenius phaeopus* Ikke observert i 2024.

Kvartbekkasin *Lymnocyptes minimus* 1 obs. 23.10

1 ind 23.10 Kjennerudtjern (Aleksander Solberg).

Dette er Kongsbergs andre funn av arten, men det er ingen grunn til å tro at den ikke raster årlig på høsttrekket ved enkelte andre lokaliteter.

Rugde *Scolopax rusticola* 13 obs. 7.5-17.10

Ganske vanlig å påtreffe i hekketiden etter mørkets frembrudd.

Første obs: 1 ind sang spill i hekketid og passende hekkebiotop 7.5 Diseplass (Aleksander Solberg)

1 ind sang spill i hekketid og passende hekkebiotop 9.5 Tveiten, Hvål (Aleksander Solberg)

1-2 ind sang spill i hekketid og passende hekkebiotop, Øyenlågen 26.5-14.6 (Aleksander Solberg, Morten Jagdum, Andreas Hessvik-Trøite, Steinar Stueflotten).

1 ind 14.6 Meskestad (Bård Engelstad).

1 ind 27.6 Midvelen, Myklestulen (Synnøve Semb, Margrethe Halvorsen).

Siste obs: 2 ind 17.10 Rudsmoen (Aleksander Solberg).

Enkeltbekkasin *Gallinago gallinago* 7 obs. 26.5-20.10

Observeres årlig på Øyenlågen og iblant ved andre lokaliteter.

2 ind sang spill i hekketid og passende hekkebiotop 26.5-20.10 Øyenlågen (Aleksander Solberg).

1 ind sang spill i hekketid og passende hekkebiotop 18-19.6 Diseplass (Hans Petter Rømme, Anders Næss).

2 ind overflygende Øyenlågen 15.9 (Bjørn Roar Skullestad, Helge Midtgard).

Strandsnipe *Actitis hypoleucos* 27 obs. 20.4-12.7

Vanlig i hele kommunen i alle områder med tilknytning til vann.

Første funn: 1 ind Efteløt bru 20.4 (Aleksander Solberg).

1 ind Nesrenna, Øyenlågen 1.5 (Morten Hunn).

1 ind Laugerudevja 4.5 (Aleksander Solberg).

2 ind Øyenlågen 4.5 (Johs Edvardsen).

3 ind Hajeren 21.5 (Vidar Øverbye, Ole Jacob Ness).

Høyeste antall: 5 ind Midvelen 27.6 (Margrethe Halvorsen, Synnøve Semb).

2 ind Knutehytta 7.7 (Per Morten Selle).

Siste obs: 1 ind Ramsvannet 12.7 (Terje Rasmussen, Kjell Thowsen, Arnt Harald Stendalen).

Skogsnipe *Tringa ochropus* 21 obs. 20.4-21.7

Vanlig i store deler av kommunen i hekketiden.

Første funn: 4 ind Lågen Åker – Åsmundrud 20.4 (Aleksander Solberg).

2 ind Hovsneset 20.4 (Aleksander Solberg).

5 ind Lågen Åsmundrud – Gunnes 20.4 (Aleksander Solberg).

2 ind Lågen Gunnes - Volden bru 20.4 (Aleksander Solberg).

1 ind Teigtjern 6.5 (Finn Gregersen).

2 ind par i passende hekkebiotop 19.5 (Ken Adelsten Jensen).

1 ind engstelig adferd, indikasjon på hekking Glomstulen 30.5 (Bård Engelstad).

1 ind Trolldalstjern 2.6 (Steinar Stueflotten, Sissel Thygesen).

1 ind Timannstjerna, Nesfjell 2.6 (Steinar Stueflotten, Sissel Thygesen).

Siste obs: 1 ind Sunnelanda, Sliperiøya 21.7 (Aleksander Solberg).

Grønnstilk *Tringa glareola* 9 obs. 1.5-26.6

Første obs: 3 ind Nesrenna, Øyenlågen 1.5 (Morten Hunn).

Høyeste antall: 5 ind Hvamsalveien 9.5 (Lars Dolmen).

Siste obs: 1 ind Øyenlågen 26.6 (Aleksander Solberg).

Gluttsnipe *Tringa nebularia* Ikke observert i 2024.

Myrsnipe *Calidris alpina* Ikke observert i 2024.

Hettemåke *Chroicocephalus ridibundus* 1 obs. 21.3

Hettemåke er ikke så vanlig i Kongsberg kommune. Det foreligger en del funn fra noen år tilbake, der hettemåke forekom nesten årlig fra 2008 til 2014. I 2024 var det kun ett funn av hettemåke. Forrige registrerte funn av hettemåke i Kongsberg var i 2018.

1 ind Myntbrua 21.3 (Morten Jagdum).

Fiskemåke *Larus canus* 44 obs. 28.3-28.8

Fiskemåka har i lang tid hekket på berget ved Nybrufoss i Kongsberg sentrum samt ved Gamlebrua. I år befant 21 par seg på hekkeberget ved Nybrufoss. Det er usikkert om alle parene gikk til hekking, men her ble ved en anledning 14 pulli registrert. Ved Gamlebrua var det vanskelig å få et riktig antall hekkende par, men her ble 7 pulli registrert.

Hekkefunn: 56 ind. (42 Adult + 14 1K) Nybrufoss 17.7 (Aleksander Solberg).

16 ind. (9 Adult + 7 1K) Gamlebrua 17.7 (Aleksander Solberg).

Første obs: 1 ind Nybrufoss 28.3 (Morten Jagdum).

Siste obs: 1 ind Myntbrua 28.8 (Morten Jagdum).

Gråmåke *Larus argentatus* 15 obs. 25.3 30.11

Ingen hekkefunn av gråmåke er registrert i Kongsberg i år.

Første obs: 5 ind Nybrufoss 25.3 (Morten Jagdum)

Siste obs: 10 ind Fosseparken, Kongsberg sentrum 30.11 (Aleksander Solberg)..

Svartbak *Larus marinus* 6 obs. 17.5-28.8

Fåtallig årvisst gjest i kommunen og da observeres helst 1-2 ind av gangen.

1 ind Laugerudevja 17.5 (Aleksander Solberg).

1 ind Øyenlågen 26.5 + 1 ind 4.8 (Aleksander Solberg).

4 ind (2 ad+2 1k) Gamlebrua (Morten Jagdum).

1 ind Myntbrua 28.8 (Morten Jagdum).

Sildemåke *Larus fuscus* 25 obs. 25.3-25.8

Kun ett hekkefunn i år, men dette skyldes nok underrapportering.

Første obs: 1 ind Nybrufoss 25.3 (Morten Jagdum).

12 ind ptN Øyenlågen 9.4 (Aleksander Solberg).

4 ind (2 adult i par + 2 1k unger utenfor reir, ikke utvokste) Kongsberg teknologipark (Lars Dolmen).

2 ind (Hann og hunn) Gamlebrua 10.4 (Morten Jagdum).

Høyest antall: 14 ind Landemosletta 18.6 (Aleksander Solberg).

Siste obs: 1 ind Øyenlågen 25.8 (Aleksander Solberg).

Storlom *Gavia arctica* 5 obs. 23.5-13-8

Storlomen observeres fåtallig, men årvisst på større skogsvann i kommunen. Det foreligger et hekkefunn i 2024 men da storlomen er en sårbar art holdes hekkefunnlokaliteten skjermet.

1 ind Heievannet 22.6 (Finn Gregersen).

3 ind Midvelen, Myklestulen 26.6 (Margrethe Halvorsen, Synnøve Semb).

2 ind Hajeren 13.8 (Vidar Øverbye, Ole Jacob Ness).

Storskarv *Phalacrocorax carbo* 11 obs. 28.3-14.10

9 av de 11 funnene er i tilknytning til NumedalsLågen mellom Kongsberg sentrum og Efteløt.

Høyeste antall: 17 ind ptN Efteløt 28.3 (Bjørn Roar Skullestad).

Mellom 1 og 3 ind jevnlig på Øyenlågen (Ken Adelsten Jensen, Aleksander Solberg, Bjørn Roar Skullestad, Helge Midtgard).

1 ind Gamlebrua, Kongsberg sentrum 14.10 (Morten Jagdum).

1-2 ind Hajeren 13.8-1.9 (Vidar Øverbye, Ole Jacob Ness, Fredrik Kræmer).

Gråhegre *Ardea cinerea* 26 obs. 20.4-15.12

19 av de 26 observasjonene er gjort ved Øyenlågen, og da spesifikt i nærheten av Hvamselvas utløp og i flommarkskogen.

Første obs: 1 ind Øyenlågen 20.4 (Odd Frydenlund Steen, Bjørn Roar Skullestad, Helge Midtgard).

2 ind Lågen Gunnes-Volden bru 20.4 (Aleksander Solberg).

4 ind (3 3k+ +1 2k Øyenlågen 25.4 (Aleksander Solberg).

1 ind Lyngås, Efteløt 4.6 (Bård Engelstad).

1 ind Grønnhvila, Store lauarvann 23.6 (Ragnar Skrede).

1 id Sagdammen, Saggrenda 25.6 (Aleksander Solberg).

1 ind Hajeren 13.8 (Vidar Øverbye, Ole Jacob Ness) .

3 ind Øyenlågen 18.8 (Bjørn Roar Skullestad).

Siste obs: 1 ind overflygende Rudsmoen, 15.12 (Aleksander Solberg).

Fiskeørn *Pandion haliaetus* 14 obs 14.4-1.9

Med unntak av funn fra hekkeområdene er alle andre observasjoner av fiskeørn i Kongsberg gjort ved Øyenlågen. Fiskeørna er en skjermet art og hekkefunn blir ikke omtalt her, men det kan nevnes at 2 hekkende par fikk til sammen 4 unger som nådde flygedyktig alder i 2024.

1-3 ind sett jevnlig ved Øyenlågen (Odd Frydenlund Steen, Bjørn Roar Skullestad, Helge Midtgard, Morten Jagdum, Aleksander Solberg, Morten Hunn).

Vepsevåk *pernis apivorus* 4 obs. 4.5-25.8

Vepsevåk sees årlig i et mindre antall. Observasjonene er gjerne geografisk spredt.

1 hann Øyenlågen 4.5 (Johs Edvardsen).

1 ind Bikjentangen 16.7 (Erling Hobøl)..

1 ind Efteløt 16.8 (Eirik Ottesen).

2 ind Labro 25.8 (Andreas Pedersen)

Kongeørn *Aquila chrysaetos* 10 obs. 13.1-30.10

Når det gjelder kongeørn observeres noen få individer årlig. Kongeørn er en skjermet art og hekkefunn blir ikke omtalt her. Noen observasjoner er gjort i nærheten av sørlandsbanen og sett på åtsler fra påkjørt vilt.

1 ind Sververdalen 13.1 (på påkjørt rådyr) (Aleksander Solberg)..

1 ind (3k+) landmåleråsen 27.4 (Aleksander Solberg).

1 ind (2k) Øyenlågen 1.9 (Bjørn Roar Skullestad, Aleksander Solberg, Helge Midtgard)

Spurvehawk *Accipiter nisus* 27 obs. 13.1-23.12

Observeres jevnt gjennom hele året både i tettbebygde strøk og langt til skogs.

Flest observasjoner ved Øyenlågen (8) (Bjørn Roar Skullestad, Helge Midtgard, Aleksander Solberg, Lars Dolmen).

Første obs: 1 ind Werpplass, Grosvoll 13.1 (Aleksander Solberg).

1 ind Løkemoen 30.1 (Sindre Løvli).

1 ind Gamlegrendåsen 26.2 (Lars Støen Jacobsen).

1 ind Kongsberg sentrum 16.3 (Morten Jagdum).

1 ind Dammyrseter, Ullebergåsen 18.6 (Aleksander Solberg).

1 ind Budstikka 28.7 (Lars Dolmen)

1 ind Bikjentangen 13.10 (Sondre Fink)..

Siste obs: 1 ind Rudsmoen 23.12 (Aleksander Solberg).

Hønehauk *Astur gentilis***10 obs.****14.1-6.10**

Langt færre observasjoner årlig enn av spurvehauken. Hele 6 av de 10 observasjonene er gjort ved Øyenlågen og trolig er de fleste av disse observasjonene av en eller to faste individer. Hønehauken er sårbar for menneskelig ferdsel i hekkesesongen og hekkefunn omtales ikke her.

1 2k hunn Tislegård 14.1 (Morten Jagdum).

1 hunn (virkelig storvokst individ!) Gamlebrua, Kongsberg sentrum 25.2 (Aleksander Solberg).

1-2 ind Øyenlågen 20.4-6.10 Odd Frydenlund Steen, Bjørn Roar Skullestad, Helge Midtgard, Aleksander Solberg).

1 ind Rudsmoen 1.5 (Aleksander Solberg).

1 ind Skrubbmoen 17.5 (Aleksander Solberg).

Hønehauk og musvåk Øyenlågen 7.9. Foto: Aleksander Solberg.

Sivhauk *Circus aeruginosus*

Ikke observert i 2024.

Myrhauk *Circus cyaneus***1 obs.****18.4**

Sees enkelte år på vår og høsttrekket. Kun en observasjon i 2024.

1 hann overflygende Hotvedt, Skollenborg 18.4 (Tore Gunnarsen).

Rødglenne *Milvus milvus***1 obs.****8.4**

Ett funn i 2024.

2 ind Torebråten (nær Skollenborg stasjon) 8.4 (Finn Gregersen).

Havørn *Haliaeetus albicilla***2 obs.****20.4-6.10**

Sees som regel årlig og som regel er det snakk om omstreifende yngre individer. Ett unntak er den ene av årets observasjoner som var en fullt utfarget voksenfugl.

1 ind (Adult) Øyenlågen 20.4 (Odd Frydenlund Steen, Bjørn Roar Skullestad, Helge Midtgard, Aleksander Solberg).

1 ind Øyenlågen 6.10 (Aleksander Solberg).

Fjellvåk *Buteo lagopus*

1 obs.

6.10

Sees som regel årlig på trekk.

1 ind Øyenlågen 6.10 (Aleksander Solberg, Bjørn Roar Skullestad, Helge Midtgard, Bård Engelstad).

Musvåk *Buteo buteo*

52 obs.

20.3-15.10

Sees jevnlig og som regel geografisk spredt, selv om nesten alle årets funn er i nærheten av Numedalslågen mellom Hvitvingfoss og Kongsberg sentrum. Området rundt Øyenlågen og Skollenborg har 36 av de 52 observasjonene. Lågendalen er tilsynelatende en trekk-korridor som brukes i stor grad av musvåk. Ved 2-3 anledninger ble det observert et veldig lyst individ ved Øyenlågen med klare «børringe» trekk.

Første obs: 1 ind Øyenlågen 20.3 (Marius von Glahn).

1-7 ind jevnlig mellom Øyenlågen og Efteløt (Aleksander Solberg, Bård Engelstad, Sissel Thygesen, Odd Frydenlund Steen, Bjørn Roar Skullestad, Helge Midtgard, Johs Edvardsen)

9 obs diverse lokaliteter på Skollenborg (Aleksander Solberg).

5 obs Diseplass (Steinar Stueflotten, Aleksander Solberg, Andreas Hessvik-Trøite, Anders Kvammen).

Siste obs: 1 ind ptS Øyenlågen 15.10 (Aleksander Solberg).

Musvåk over fugletårnet ved Øyenlågen 10.6. Foto: Aleksander Solberg.

Perleugle *Aegolius funerus*

Ikke observert i 2024.

Haukugle *Surnia ulula*

Ikke observert i 2024.

Spurveugle *Glaucidium passerinum* 1 obs 13.1

Rapporteres fåtallig, men som regel årlig
1 ind Sververdalen, Skollenborg 13.1 (Aleksander Solberg).

Jordugle *Asio flammeus* Ikke observert i 2024.

Kattugle *Strix aluco* 10 obs. 27.3-27.9

Det ble rapportert like mange funn av kattugle i Kongsberg i 2024 som i perioden 2021-2023 totalt. Økt aktivitet blant observatører på nattetid er nok den største årsaken.

- 1 ind sang spill i hekketid og passende hekkebiotop, Skullestad, Efteløt 27.3 (Bård Engelstad).
- 1 ind sang spill i hekketid og passende hekkebiotop, Sunnelanda, Sliperiøya 18.4 (Aleksander Solberg).
- 1 ind sang spill i hekketid og passende hekkebiotop, Fuleknatten, 11-12.6 (Aleksander Solberg).
- 1 ind sang spill i hekketid og passende hekkebiotop, Skullestadlia, 11-12.6 (Aleksander Solberg).
- 1 ind sang spill i hekketid og passende hekkebiotop, Kjennerudtjern, 14.6 (Aleksander Solberg, Andreas Hessvik-Trøite, Steinar Stueflotten).
- 1 ind sang spill i hekketid og passende hekkebiotop, øyen, Øyenlågen 14.6 (Aleksander Solberg, Andreas Hessvik-Trøite, Morten Jagdum).
- 1 ind sang spill i hekketid og passende hekkebiotop, Tveitenkollen 14-15.6 (Aleksander Solberg, Andreas Hessvik-Trøite, Steinar Stueflotten, Morten Jagdum).
- 1 ind, lokkelyder/øvrige lyder, Rudsmoen 18.9 (Aleksander Solberg).
- 2 ind, lokkelyder/øvrige lyder, Rudsmoen 27,9 (Aleksander Solberg).

Hærfugl *Upupa epops* 1 obs. 29.9

Sjelden gjest, årets funn er Kongsbergs femte funn av hærfugl.
1 ind Gamlegrendåsen, 29.9 (Roar Jens Haugen).

Isfugl *Alcedo atthis* 2 obs. 8.6-15.7

Observeres år om annet langs Lågen, og da aller hyppigst ved Øyenlågen.
1 ind Selliksbekken 8.6 (Finn Gregersen).
1 ind medio juli Øyenlågen (Bjørn Roar Skullestad pers medd).

Vendehals *Jynx torquilla* 9 obs. 26.4-1.7

Sees og høres som regel fra tidlig mai og til begynnelsen av juni.
Første obs: 1 ind sang spill i hekketid og passende hekkebiotop, Lyngås, Efteløt 26.4 (Bård Engelstad).
1 ind sang spill i hekketid og passende hekkebiotop, Teigen 2.5 (Aleksander Solberg).
1 ind sang spill i hekketid og passende hekkebiotop, Øyenlågen 4.5 (Aleksander Solberg, Johs Edvardsen).
1 ind sang spill i hekketid og passende hekkebiotop, budstikka 13.5 (Lars Dolmen).
1 ind sang spill i hekketid og passende hekkebiotop, Styrstua, Skollenborg 17.5 (Aleksander Solberg).
1 ind Liaveien 18.5 (Truls Nygaard).
1 ind sang spill i hekketid og passende hekkebiotop, Øyenlågen 19.5 (Aleksander Solberg).
Siste obs: ett par med mat til unger, Fjellseterveien, Passebekk 1.7 (Per Einar Bårde).

Tretåspett *Picoides tridactylus* Ikke observert i 2024.

Dvergspett *Driobates minor* 4 obs. 8.4-7.9

Observeres årlig, men relativt fåtallig.
1 ind Sang/spill i hekketid og passende hekkebiotop, Rudsmoen 8.4 (Aleksander Solberg).
1 ind Sølvverket 7.7 (Per Morten Selle).
1 ind lokkelyd / øvrige lyder, Kongsgårdmoen 2.9 (Aleksander Solberg).
1 ind lokkelyd / øvrige lyder, Øyenlågen 7.9 (Aleksander Solberg).

Flaggspett *Dendrocopos major* 96 obs. 2.1-31.12

Som man kan forvente er flaggspetten den hakkespettarten med flest registrerte funn. I perioden 2021-2023 ble det registrert 223 funn av flaggspett, og deler man det på de tre årene får vi 74 funn årlig. Dette viser at årets antall er i omtrent samme størrelsesorden som man kunne ha forventet gitt den økte mengden totale fugleobservasjoner. Funnene er geografisk spredt så vel som jevnt spredt gjennom året. Måneden med høyeste antall observasjoner er mars.

Svartspett *Dryocopus martius* 36 obs. 19.3-26.12

Kan vanligvis forventes påtruffet stort sett over hele kommunen, dog er mange av de registrerte funnene ganske geografisk konsentrerte rundt Øyenlågen og nordvestre del av Skollenborg. Dette er som hos mange andre arter et tydelig resultat av hvor hovedparten av observatørene tilbringer tid. I kontrast til flaggspettens jevne funnfordeling se siste tre år, har vi kun 42 registrerte funn av svartspett i den samme treårsperioden. I den sammenheng er årets antall funn 257 prosent høyere enn årsgjennomsnittet for 2021-2023. Dette tallet kommer nok delvis av at det er mange registreringer ved Øyenlågen (15) som ganske sikkert dreier seg om de samme 1-2 individene.

1 ind Sunnegrenda 19.3 (Aleksander Solberg).

1 ind Skullestad 31.3 (Bård Engelstad).

1-2 ind jevnlig Øyenlågen/Øyen/Øyenlågen flommarksskog (Odd Frydenlund Steen, Bjørn Roar Skullestad, Helge Midtgard, Aleksander Solberg).

1 ind Hajeren 21.5-13.8 (Vidar Øverbye, Ole Jacob Ness).

1 ind Store Lauer vann 28.8 (Endre Nygaard, Jon Trygve Johnsen).

Grønnspekk *Picus viridis* 23 obs. 21.3-10.11

Observasjonene er konsentrert både geografisk og tidsmessig. 19 av 23 observasjoner er gjort på strekningen mellom Efteløt og Øyenlågen. 3 øvrige observasjoner på Kongsgårdmoen og en på Landemosletta. Siste uka i mars er den uka med flest observasjoner. Ingen funn i januar, februar, juli, august og desember.

Gråspett *Picus canus* 1 obs. 3.1

Observeres årlig, men fåtallig

1 ind Løkemoen 3.1 (Sindre Løvli).

Tårnfalk *Falco tinnunculus* 7 obs. 27.3-23.7

Observeres årlig på vår og høsttrekket, i langt mindre grad i hekkesesongen.

Første obs: 1 2k + hunn Øyenlågen 27.3 (Aleksander Solberg).

1 2k+ Øyenlågen 20.4 (Odd Frydenlund Steen, Bjørn Roar Skullestad, Helge Midtgard).

1 ind næringsssøkende Øyenlågen 4.5 (Aleksander Solberg).

1 hunn Flogeland 12.5 (Steinar Stueflotten).

1 ind Komnes 13.5 (Bård Engelstad).

1 ind Øyenlågen 26.5 (Aleksander Solberg).

1 ind haus Gabelåsen 23.7 (Ragnar Skrede, Geir Håkon Skrede).

Dvergfalk *Falco columbarius* Ikke observert i 2024.

Lerkefalk *Falco subbuteo* 10 obs. 4.5-28.8

Observeres jevnlig i hekkesesongen, og minst ett par hekker årlig i kommunen. De 10 observasjonene er resultatet av flere sammenslåtte funn, og majoriteten av observasjonene er fra Øyenlågen.

2-4 ind jevnlig ved Øyenlågen (Johs Edvardsen, Aleksander Solberg, Lars Dolmen mfl.)

1 ad ind Sliperiøya 4.6 (Finn Gregersen).

1 ind Lyngås, Efteløt 12.6 (Bård Engelstad).

2 ind Spitenevja 25.8 (Finn Gregersen).

1 ind Sunnelanda, Sliperiøya 27.8 (Aleksander Solberg).

1 ind Kongsgårdmoen 13.6 + 20.8 (Aleksander Solberg).

Jaktfalk *Falco rusticolus***1 obs.****30.8**

Svært sjeldent observert i kommunen, og dette funnet er Kongsbergs andre uskjermede funn av arten. 1 ind overflygende, Øvre Gåserud, Mykle 30.8 (Bjørn Arne Gaaserud Stødle).

Vandrefalk *Falco peregrinus***2 obs.****4.5-26.5**

Overraskende få observasjoner av denne arten i 2024 sammenlignet med de tre tidligere årene.

I perioden 2021-2023 var det 21 observasjoner totalt.

1 ind Sunnelanda, Sliperiøya 4.5 (Aleksander Solberg).

1 ind Øyenlågen, 26.5 (Aleksander Solberg).

Pirol *Oriolus oriolus*

Ikke observert i 2024.

Varsler *Lanius excubitor***1 obs.****23.10**

Har de siste år blitt observert årlig, men fåtallig i høst og vinterhalvåret.

1 ind Øksne 23.10 (Aleksander Solberg).

Tornskate *Lanius collurio***5 obs.****19.5-18.8**

1-2 ind ved Øyenlågen fra 19.5-18.8 (Bjørn Roar Skullestad, Aleksander Solberg).

1 ind Diseplass 27.6 (Anders Kvammen).

2 ind Knutehytta, Knutefjell, 8.7 (Per Morten Selle).

Tornskate hunn, Øyenlågen 19.5. Foto: Aleksander Solberg.

Nøtteskrike *Garrulus glandarius* **40 obs.****13.1-26.12**

Observeres jevnlig gjennom hele året med flest observasjoner i september, og flest observasjoner ved Øyenlågen (23).

1-6 ind jevnlig, Øyenlågen (Steinar Stueflotten, Bjørn Roar Skullestad, Aleksander Solberg, Helge Midtgard, Bård Engelstad).

Skjære *Pica pica* 107 obs. 2.1-14.12

Som ellers i landet, vanlig i de lavereliggende bebygde områdene av kommunen. De fleste funnene er fra områdene rundt Kongsberg sentrum og nedover Lågendalen. Store antall: 28 ind Kongsgårdmoen 16.8 (Aleksander Solberg). 25 ind Nybrufoss, 9.9 (Morten Jagdum). 17 ind Øyenlågen, 1.9 (Aleksander Solberg, Bjørn Roar Skullestad, Helge Midtgard).

Nøttekråke *Nucifraga caryocatactes* 8 obs. 18.4-6.10

Observeres som regel fra seinsommeren og utover høsten. 1 ind Meskestad 18.4 (Bård Engelstad). 1 ind jevnlig Øyenlågen/Øyen 9.6-6.10 (Bjørn Roar Skullestad, Helge Midtgard, Bård Engelstad mfl.). 1 ind, Rudsmoen 19-20.7 (Aleksander Solberg). 1 ind Lyngås, Efteløt, 4.9 (Bård Engelstad).

Kaie *Coloeus monedula* 16 obs. 5.1-27.11

Vanlig å påtreffe i sentrumsområdet, og noen individer hekker i steinmuren ved mynta. Sees også lengre ned i Lågendalen, men da som regel i overflygende flokker på vei til eller fra overnattingssteder. Det går ett daglig «trekk» mellom områdene nær Kongsberg sentrum og områdene i nærheten av Skrim/raje, og daglig flyr blanda flokker med kaie, kråker og ravn i ganske fast rute over skrubbmoen. Det er ikke konstatert at kaiene i Kongsberg benytter den samme overnattingsplassen som ravnene benytter ved Lauar, men det er påfallende at det går et blanda trekk samme retning. Alle årets funn er fordelt mellom Kongsberg sentrum, Labro/Longsgårdmoen og Øyenlågen. 15-20 ind Nybrufoss januar-november (Morten Jagdum). 40-60 ind Kongsgårdmoen 14.10-22.10 (Aleksander Solberg). 30 ind Rudsmoen 13.10 (Sondre Fink).

Kornkråke *Corvus frugilegus* Ikke observert i 2024.

Kråke *Corvus cornix* 74 obs. 3.1-31.12

Hovedtyngden av observasjonene følger Lågendalen og Meheia. Kråker trekker morgen og kveld mellom Kongsberg sentrum og en ukjent natterast i retning Skrim/Heistadmoen. Det er ikke utenkelig at kråkene benytter området i nærheten av Lauar i likhet med ravn. Lokaliteten med flest funn er Øyenlågen (30) Høye antall: 35 ind Øyenlågen 30.11 (Aleksander Solberg). 30 ind Øyenlågen 27.10 (Bjørn Roar Skullestad). 27 ind Nybrufoss 15.1 (Morten Jagdum)

Ravn *Corvus corax* 72 obs. 2.1-26.12

Observasjonene er i mye større grad geografisk spredt enn hos de øvrige kråkefuglene i kommunen. Området rundt Gomsrud avfallsanlegg og sandtaket ved Sliperiøya har jevnlig et høyt antall ravn i sommerhalvåret. Det finnes flere passende hekkeplasser for ravn i Kongsberg og i mars/april kommer en iblant over ravnepar som åpenbart ikke er henrykt over mennesker i nærheten. Som beskrevet tidligere i rapporten går det er daglig trekk med kråkefugl, og da spesielt ravn mellom sentrumsområdene i byen og området rundt Skrim. Tidligere har Olav Sâtvedt beskrevet overnattingsplasser for ravn i boka «Fugler i Kongsberg» (2009) og området rundt Lauar har i mange år vært en fast overnattingsplass for et varierende antall individer, fra noen titalls og opp til flere hundre. Det er en stor sannsynlighet for at flokkene i periodene med flere hundre ravn samtidig bestod av en stor andel ungfugl da det neppe er hundrevis av territorielle ravnepar innenfor aktuelt område. 1-2 ind jevnlig, Landmåleråsen (Aleksander Solberg). 1-16 ind jevnlig, Sunnelanda, Sliperiøya (Aleksander Solberg). 1-8 ind jevnlig, Øyenlågen (Bjørn Roar Skullestad, Bård Engelstad, Helge Midtgard, Aleksander Solberg, Johs Edvardsen, Odd Frydenlund Steen). 2 ind Jonsknuten, 24.6 (Ragnar Skrede).

© Aleksander Solberg

Ravn, Sunnelanda, Sliperiøya 7.4. Foto: Aleksander Solberg).

Sidensvans *Bombycilla garrulus*

14 obs.

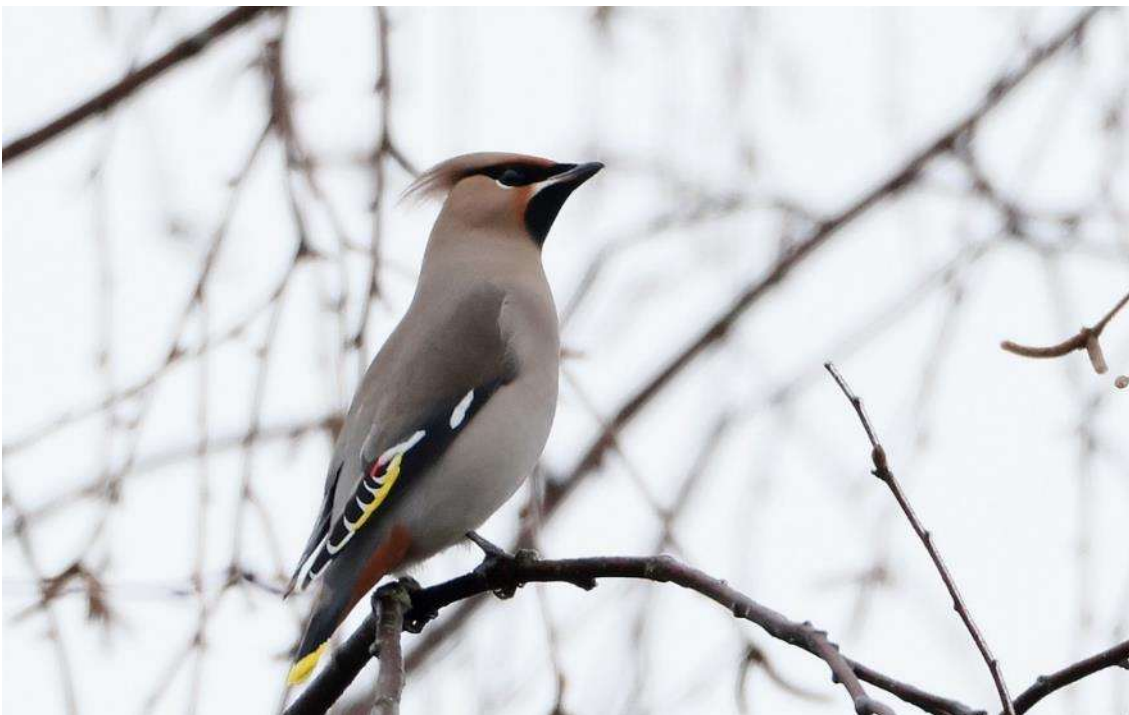
4.1-27.12

Vanlig gjest i vinterhalvåret fra oktober til mars

Ett uvanlig tidlig funn: 2 ind Gamlegrendåsen 16.9 (Bjørn Arve Sagvolden).

Høyeste antall: 30 ind Tislegård 12.1 (Morten Jagdum).

Halvparten av observasjonene er gjort på Kongsgårdmoen.

Sidensvans Labro 6.11. (Andreas Pedersen).

Svartmeis *Periparus ater*   **33 obs.**   **6.1-31.12**
 Vanlig i store deler av kommunen. De fleste av årets observasjoner er fra øvre deler av Skollenborg og Øyenlågen.

Toppmeis *Lophophanes cristatus*   **35 obs.**   **6.1-26.12**
 Sees jevnlig og som regel i litt eldre barskog. Observasjonene er for det meste samlet i øvre deler av Skollenborg, ved Kongsgårdmoen, Sliperiøya og skogområdene nær Grosvoll.
 Høyeste antall: 7 ind Kongsgårdmoen 6.11 (Aleksander Solberg).

Løvmeis *Poecile palustris*   **2 obs.**   **20.4-22.11**
 Sees år om annet og de fleste av funnene ligger i kommunens nedre del av Lågendalen.
 1 ind Øyenlågen 20.4 (Odd Frydenlund Steen, Bjørn Roar Skullestad, Helge Midtgard).
 1 ind Labro 22.11 (Andreas Pedersen).

Granmeis *Poecile montanus*   **43 obs.**   **6.1-31.12**
 Påtreffes over det meste av Kongsberg. Året observasjoner er i større grad geografisk spredt enn hos toppmeis og svartmeis.
 1-5 ind jevnlig Kongsgårdmoen (Aleksander Solberg).
 1-3 ind jevnlig Øyenlågen (Bjørn Roar Skullestad, Aleksander Solberg, Helge Midtgard).
 Høyeste antall: 10 ind Landmåleråsen 9.11 (Aleksander Solberg).

Blåmeis *Cyanistes caeruleus*   **96 obs.**   **2.1-31.12**
 Vanlig i hele Kongsberg. Det foreligger funn helt fra laveste del av kommunen og til rundt 800 moh. Hovedtyngden av de tidligere registrerte funn er fra lavlandet og alle årets observasjoner er gjort under 450 moh. De siste tre år ligger antall observasjoner av blåmeis og kjøttmeis omtrent likt. I år derimot er det registrert en del flere observasjoner av kjøttmeis enn av blåmeis. Det har ryktes om et dårlig hekkeår for blåmeisen i 2024, men det er ikke godt å si om denne forskjellen i registreringer underbygger dette. Et blåmeispar likte svært godt det nye fugletårnet ved Øyenlågen og hekket vellykket under taket.
 Høyeste antall: 10 ind Wærpplass, Grosvoll 22.12 (Aleksander Solberg).

Kjøttmeis *Parus major*   **130 obs.**   **2.1-31.12**
 Forekommer som blåmeisen fra dal til fjell over hele kommunen. De fleste av funnene fra i år er i likhet med blåmeisen fra lavereliggende områder, men med noen funn fra 500-800 moh.
 Høyeste antall: 15 ind Kongsgårdmoen 2.2 (Aleksander Solberg).

Trelerke *Lullula arborea*   **13 obs.**   **1.5-26.6**
 En syngende trelerke ble oppdaget av Finn Gregersen på Diseplass ved Basserudåsen 1 mai. Som nevnt innledningsvis er nok sprengmassene og store utjevnedde områder med nærliggende glissen furuskog årsaken til at 1-2 trelerker valgte denne plassen som mulig hekkeplass. Det foreligger kun to tidligere funn av arten i Kongsberg: 1 ind Madsebakken 16-20.5 i 2000 (Jon Trygve Johnsen) 2 ind Revshalsåsen 22.6 i 2000 (Arne Heggland). Funnet på Madsebakken er kun ett par steinkast unna Diseplass og det er ikke utenkelig at det kan ha hekket trelerke i dette området uoppdaget tidligere.

Trelerke på Diseplass. Foto: Morten Jagdum.

Sanglerke *Alauda arvensis* 41 obs. 5.3-28.9

Observeres regelmessig i kulturlandskapet. Flest funn i slutten av mars. Observeres jevnlig i mai og juni. Kun ett funn i juli og ingen i august. Flere observasjoner på høsttrekket i september.

Første obs: 1 ind ptV Kongsgårdmoen 5.3 (Aleksander Solberg).

1-5 ind Øyenlågen 20.3-28.9 (Bjørn Roar Skullestad, Odd Frydenlund Steen, Helge Midtgard, Aleksander Solberg, Steinar Stueflotten, Marius von Glahn).

Høyeste antall: 8 ind Evju 22.9 + 8 ind Hovsneset 26.9 (Aleksander Solberg).

Siste obs: 2 ind Øyenlågen, 28.9 (Aleksander Solberg).

Sandsvale *Riparia riparia* 11 obs. 14.5-21.7

Sandsvala er en relativt fåtallig hekkefugl i Kongsberg. De 11 funnene er fordelt på kun tre områder: Gomsrud, Diseplass og Øyenlågen. Seks av funnene er fra Diseplass. I flere år har det hekket sandsvaler i den nederste delen av Gomsrud avfallsdeponi, i et massedeponi ned mot Lågen. I 2024 lå det deponert snø over jordhaugene til langt ut i juni og trolig ble hekkesesongen derfor spolert. I 2024 ble det satt opp et sandsvalebygg på Øyenlågen (Odd Frydenlund Steen, Bjørn Roar Skullestad) og håpet er at sandsvalene etter hvert skal ta dette i bruk. Ei linerle godkjente i hvert fall byggverket og valgte å hekke i et av hullene.

Første obs og høyeste antall: 20 ind Gomsrud 14.5 (Aleksander Solberg).

2-5 ind jevnlig Diseplass (Steinar Stueflotten, Eirik Ottesen, Andreas Hessvik-Trøite, Aleksander Solberg).

Siste obs: 2 ind, Rud, Skollenborg 21.7 (Aleksander Solberg).

Låvesvale *Hirundo rustica* 31 obs. 4.5-1.9

Den vanligst forekommende svalearten. Flest funn ved Øyenlågen.

Første obs: 3 ind Øyenlågen 4.5 (Aleksander Solberg).

Høyeste antall: 50 ind Øyenlågen 6.6 (Aleksander Solberg, Melvin Åsum).

Siste obs: 15 ind Hajeren 1.9 (Fredrik Kræmer, Una Kleppe) + 12 ind Øyenlågen 1.9 (Aleksander Solberg, Bjørn Roar Skullestad, Helge Midtgard).

Taksvale *Delichon urbicum* 11 obs. 4.5-25.8

Langt færre observasjoner enn av låvesvale. Nesten alle observasjonene er sør for Kongsberg sentrum og de en del av lokalitetene er i en «klynge» rundt Labro/Rudsmoen området.

Første obs: 1 ind Øyenlågen 4.5 (Aleksander Solberg).
 5 ind reirbygging på vestsiden av båtbutikken på Skrubbmoen 17.5 (Aleksander Solberg).
 2 ind reirbygging Pikerfoss demning 6.6 (Morten Jagdum).
 Høyeste antall: 40 ind Malmveien, Saggrenda 2.8 (Morten Jagdum).
 Siste obs: 8 ind Øyenlågen 25.8 (Aleksander Solberg).

Stjertmeis *Aegithalos caudatus* 2 obs. 3.3-19.12

Få observasjoner årlig på diverse lokaliteter, kun to funn i 2024.
 8 ind Øyenlågen 3.3 (Aleksander Solberg)
 12 ind Kongsgårdmoen 19.12 (Aleksander Solberg).

Bøksanger *Phylloscopus sibilatrix* 1 obs. 18.5

Observeres år om annet. Historisk er funnene fordelt jevnt rundt i omtrent hele Kongsberg kommune, men lokaliteten med suverent flest funn er Ullebergåsen.
 Kun en observasjon i 2024.
 1 ind Sang/spill i hekketid og passende hekkebiotop, Stretalia 18.5 (Finn Gregersen).

Løvsanger *Phylloscopus trochilus* 59 obs. 29.4-7.9

Noe overraskende er det at blant årets 3986 fugleobservasjoner så har en av Norges aller mest tallrike fugler kun har 59 registrerte funn. En teori kan jo være at dette er en art man i de fleste tilfeller kun oppdager på sangen og kan være vanskelig å se. Samtidig kan man kanskje gå ut ifra at majoriteten av de som er interesserte nok i fugl til å registrere funn i artsobservasjoner også kjenner til løvsangerens karakteristiske sang. Som med veldig mange av de andre fugleartene er også årets observasjoner av løvsanger konsentrert rundt øvre deler av Skollenborg og Øyenlågen.
 Første obs: 1 ind Sang/spill i hekketid og passende hekkebiotop, Rudsmoen 29.4 (Aleksander Solberg).
 Høyeste antall: 6 ind Knutehytta, Knutefjell 8.7 (Per Morten Selle).
 Siste obs: 3 ind Øyenlågen 7.9 (Aleksander Solberg).

Gransanger *Phylloscopus collybita* 75 obs 1.4-7.11

Geografisk sett er observasjonene av gransanger gjort på ganske like deler av Kongsberg som løvsanger.
 Første obs: 1 ind Sang/spill i hekketid og passende hekkebiotop, Efteløt 1.4 (Bård Engelstad) + 1 ind Sang/spill i hekketid og passende hekkebiotop Øyenlågen 1.4 (Aleksander Solberg).
 Dette er de nest tidligste observasjonene av gransanger i Kongsberg, den tidligste registrerte gransangeren var ved Lyngås, Efteløt 30.3 2014 (Bård Engelstad).
 Høyeste antall: 8 ind Øyenlågen 1.9 (Aleksander Solberg, Bjørn Roar Skullestad, Helge Midtgard)
 Siste obs: 1 ind Øyenlågen 7.11 Aleksander Solberg).
 Observasjoner av gransanger mellom 1.11 og 25.3 er uvanlig og dette er den seinest registrerte gransangeren i Kongsberg.

Sivsanger *Acrocephalus schoenbaenus* Ikke observert i 2024.

Myrsanger *Acrocephalus palustris* 15 obs. 9.6-21.6

Myrsangeren er en halvsjelden art å treffe på i kommunen, noen få individer synger trolig på enkelte lokaliteter årlig uten å bli oppdaget, da den er en hovedsakelig nattaktiv sanger (Med noe dagsang på høyden av sesongen). Det er heller ikke gitt at alle som hører myrsangeren i aksjon kan gjenkjenne arten og dermed forblir nok en del individer uoppdaget. Årets 15 observasjoner dreier seg mest sannsynlig om de samme fire individene ved tre lokaliteter. Etter all sannsynlighet var det to individer ved Teigtjern da to individer ble hørt fra to hold på omtrent samme tid.
 1-2 ind Sang/spill i hekketid og passende hekkebiotop, Løken, Teigtjern 9.6-21.6 (Aleksander Solberg, Steinar Stueflotten, Andreas Hessvik-Trøite, Morten Jagdum, Melvin Åsum).
 1 ind Sang/spill i hekketid og passende hekkebiotop, Øyenlågen 11.6 (Aleksander Solberg).
 1 ind Sang/spill i hekketid og passende hekkebiotop, Bjerknes, Senning 11-12.6 (Aleksander Solberg).

Myrsanger ved Løken, Teigtjern 9.6. Foto: Aleksander Solberg.

Gulsanger *Hippobais icterina*

9 obs.

18.5-28.6

Årets observasjoner er kun fra tre områder: Teigtjern, Efteløt og området rundt Øyenlågen. Spesielt flommarkskogen virker som en veldig tiltrekkende biotop for denne arten.

Første funn: 1 ind Sang/spill i hekketid og passende hekkebiotop, Øyenlågen 18.5 (Morten Jagdum).
Jevnlig 1-2 ind ved Øyenlågen flommarksskog (Aleksander Solberg).

1 ind Sang/spill i hekketid og passende hekkebiotop, Lyngås, Efteløt 22.5 (Bård Engelstad).

Siste obs: 1 ind, mat til unger, Øyenlågen fugletårn 28.6 (Sissel Thygesen).

Munk *Sylvia atricapilla*

42 obs.

1.5-7.9

Finnes spredt over kommunen. Flest obs i første halvdel av mai. Flest obs ved Øyenlågen.

Første obs: 1 ind Sang/spill i hekketid og passende hekkebiotop, Lyngås, Efteløt 1.5 (Bård Engelstad) +
1 ind Sang/spill i hekketid og passende hekkebiotop, Labro, (Morten Jagdum) + 1 ind Diseplass
(Aleksander Solberg).

Høyest antall: 9 ind Øyenlågen 25.8 (Aleksander Solberg)..

Siste obs: 3 ind Øyenlågen 7.9 (Aleksander Solberg)

Hagesanger *Sylvia borin*

16 obs.

11.5-26.7

Sees (og høres) spredt i kommunen og er trolig i stor grad underrapportert.

Første obs: 1 ind Sang/spill i hekketid og passende hekkebiotop, Lyngås, Efteløt, 11.5 (Bård Engelstad).

1-2 ind jevnlig Øyenlågen (Ken Adelsten Jensen, Morten Jagdum, Aleksander Solberg, Melvin Åsum).

Siste obs: 1 ind, Øyenlågen 26.7 (Aleksander Solberg).

Møller *Curruca curruca*

14 obs.

3.5-1.9

Ingen observasjoner nedenfor Øyenlågen og flest funn i områdene nær byen.

Første obs: 1 ind Raumyr 3.5 (Ragnar Skrede)

1 ind Sang/spill i hekketid og passende hekkebiotop, Tislegård 10.5 (Morten Jagdum).

1 ind Sang/spill i hekketid og passende hekkebiotop, Budstikka 17.5 (Lars Dolmen).

1 ind Sang/spill i hekketid og passende hekkebiotop, Lassedalen (Bård Engelstad).

Siste obs: 1 ind Øyenlågen 1.9 (Aleksander Solberg, Bjørn Roar Skullestad, Helge Midtgard).

Tornsanger *Curruca communis* 4 obs. 17.5-26.5

Synger årlig på diverse lokaliteter. Som regel er det få registrerte observasjoner årlig av arten.

1 ind Sang/spill i hekketid og passende hekkebiotop, Laugerudevja, Gomsrud, 17.5 (Aleksander Solberg).

1 ind Sang/spill i hekketid og passende hekkebiotop, Gomsrud avfallsdeponi, 17.5 (Aleksander Solberg).

1 ind sang/spill i hekketid og passende hekkebiotop, Øyenlågen, 19.5 (Aleksander Solberg).

2 ind sang/spill i hekketid og passende hekkebiotop, Øyenlågen 26.5 (Aleksander Solberg).

Fuglekonge *Regulus regulus* 27 obs. 31.3-31.12

Observasjonene er geografisk spredt. Lokaliteten med flest observasjoner er Sunnelanda, Sliperiøya, og gjennom året hadde første uka i mai flest observasjoner.

Høyest antall: 7 ind Kongsgårdmoen 6.11 (Aleksander Solberg).

Gjerdsmett *Troglodytes troglodytes* 33 obs. 20.4-22.12

Funnene er spredt på kartet, og ingen observasjoner i januar, februar, eller mars, og kun en obs i desember. Av 200 tidligere funn er kun 15 av de gjort i disse månedene. Kongsberg er som regel en snørrik kommune i vinterhalvåret og muligens ikke en veldig attraktiv overvintringsplass for en gjerdsmett. Flest observasjoner ved Øyenlågen.

1 obs: 1 ind sang/spill i hekketid og passende hekkebiotop, senning, 20.4 (Aleksander Solberg)

Jevnlig 1-2 ind ved Øyenlågen (Bjørn Roar Skullestad, Helge Midtgard, Morten Jagdum, Aleksander Solberg, Bård Engelstad).

Siste obs: 1 ind, Sververdalen, Skollenborg 22.12 (Aleksander Solberg).

Spettmeis *Sitta europaea* 76 obs. 2.1.-31.12

Sees over store deler av Kongsberg gjennom hele året, selv om de fleste av årets observasjoner er gjort i de mer lavereliggende områdene. Observasjonene er ganske jevnt spredt gjennom året. Som med mange andre arter er det flest observasjoner ved Øyenlågen.

1-2 ind jevnlig, Tislegård (Morten Jagdum).

1-2 ind jevnlig, Budstikka (Lars Dolmen).

1-3 ind jevnlig, Kongsgårdmoen (Aleksander Solberg).

1-2 ind jevnlig, Øyenlågen (Bjørn Roar Skullestad, Helge Midtgard, Aleksander Solberg, Bård Engelstad).

Trekryper *Certhil familiaris* 22 obs. 4.1-31.12

Vanlig forekommende over hele kommunen. Flest funn ved Øyenlågen.

Stær *Sturnus vulgaris* 49 obs. 20.3-6.12

Så å si alle observasjonene er gjort innen 2 km avstand fra Lågen.

Første obs: 2 ind, Lågdalsmuseet 20.3 (Morten Jagdum).

Høyeste antall: 300 ind, Hvambstida 27.3 (Finn Gregersen).

200 ind Gamlegrendåsen, 15.8 (Bjørn Arve Sagvolden).

Siste obs: 2 ind Øyen 6.12 (Bjørn Roar Skullestad).

Måltrost *Turdus philomelos* 55 obs. 27.3-27.10

Hekker i skogstrakter hele kommunen. Flest observasjoner fra Øyenlågen.

Første obs: 3 ind, Øyenlågen, 27.3 (Aleksander Solberg).

Høyeste antall og siste obs: 20 ind Øyenlågen, 27.10 (Bjørn Roar Skullestad).

Duetrost *Turdus viscivorus* 21 obs. 20.3-26.9

Syngende hanner av duetrost er langt færre i antall enn de øvrige trosteartene våre (med unntak av ringtrost). Selvsagt er det en mulighet for at den i enkelte tilfeller har blitt rapportert som svarttrost da sangen i noen tilfeller kan ha likheter med denne, men tallene er nok ganske representative. 7 syngende hanner ved 6 lokaliteter er jo selvsagt ikke alle syngende individene i kommunen, men sammenlignet med måltrostens 37 syngende hanner så samsvarer dette omtrentlig med tall fra England (Simms 1978) der antall par i et område fordelt mellom duetrost, måltrost og svarttrost er oppgitt til 1:6:18. Tallene fra 2024 i Kongsberg er selvfølgelig langt ifra resultatet av en standardisert metodisk taksering på noe som helst vis og med dekningsgraden til ei helsetrøye, men det er jo allikevel litt gøy at vi finner et visst samsvar.

Første obs: 1 ind, sang/spill i hekketid og passende hekkebiotop, Øyenlågen 20.3 (Bjørn Roar Skullestad).

Høyeste antall: minimum 20 ind næringsøkende i diger trosteflokk på bart jorde ved Senning 31.3 (Aleksander Solberg).

Siste obs: 1 ind, Knuteveien 26.9 (Aleksander Solberg).

Rødvingetrost *Turdus iliacus* 79 obs. 30.3-13.12

Geografisk spredte observasjoner. Flest obs ved Øyenlågen.

1-20 ind jevnlig ved Øyenlågen (Lars Dolmen, Steinar Stueflotten, Aleksander Solberg, Ken Adelsten Jensen, Morten Jagdum, Odd Frydenlund Steen, Bjørn Roar Skullestad, Helge Midtgard mfl.).

Første obs: 1 ind, sang/spill i hekketid og passende hekkebiotop, Øyenlågen 30.3 (Aleksander Solberg).

Høyeste antall: 120 ind ptNV, Rudsmoen 13.10 (Aleksander Solberg).

Siste obs: 1 ind ptS, Rudsmoen 13.12 (Aleksander Solberg).

Svarttrost *Turdus merula* 98 obs. 1.2-15.12

Svarttrosten har historisk sett funn fra absolutt hele Kongsberg kommune, fra Hvitvingfoss på 40 moh til styggemann på 872 moh og 2024 viser også meget spredte observasjoner. Flest observasjoner i mai og lokaliteten med flest observasjoner er Øyenlågen.

Første obs: 1 ind ved foring, tislegård 1.2 (Morten Jagdum).

Høyeste antall: 25 ind, Øyenlågen 6.10 (Aleksander Solberg, Bjørn Roar Skullestad, Helge Midtgard, Bård Engelstad).

Siste obs: 2 ind Sververdalen 15.12 (Aleksander Solberg).

Gråtrost *Turdus pilaris* 104 obs. 25.3-26.12

Som svarttrosten er gråtrosten også en ganske allsidig hekkefugl og kan finnes over hele kommunen. Flest funn fra Øyenlågen.

Første obs: 8 ind, Senning 25.3 (Aleksander Solberg).

Høyeste antall: 800 ind, Vibehaugen, Raumyr 8.12 (Terje Sande).

Siste obs: 4 ind Gravshagan, Skollenborg 26.12 (Aleksander Solberg).

Ringtrost *Turdus torquatus* 1 obs. 9.4

Observeres i hovedsak kun på vårtrekket, kun et og annet hekkefunn er gjort på Skrimfjella og ved Jonsknuten. Kun en obs i 2024.

4 ind næringsøkende på snøfritt jorde ved Øyenlågen 9.4 (Aleksander Solberg).

Gråfluesnapper *Muscicapa striata* 13 obs. 25.5-13.8

Kun 13 observasjoner.

Første obs: 1 ind, Lyngås, Efteløt, 25.5 (Bård Engelstad).

1 ind Nesfjell v, 2.6 (Steinar Stueflotten, Lars Dolmen, Sissel Thygesen).

2 ind Pikerfoss, 6.6 (Morten Jagdum).

2 ind Labro, 21.6 (Ragnar Skrede).

2 ind Sunnelanda, Sliperiøya, 21.7 (Aleksander Solberg).

Siste obs: 2 ind, Hajeren 13.8 (Vidar Øverbye, Ole Jacob Ness).

Rødstrupe *Erithacus rubecula***82 obs.****18.3-24.11**

Vanlig i hele kommunen. Spredte observasjoner geografisk. Over en fjerdedel av observasjonene er gjort ved Øyenlågen.

Første obs: 1 ind Tislegård, 18.3 (Morten Jagdum).

1-2 ind jevnlig Øyenlågen (Lars Dolmen, Morten Jagdum, Melvin Åsum, Bjørn Roar Skullestad, Helge Midtgard, Aleksander Solberg).

Siste obs: 1 ind Tislegård, 24.11 (Morten Jagdum).

Blåstrupe *Luscinia svecica***1 obs****7.5**

Ganske sjeldent observert i Kongsberg, og årets funn er Kongsbergs sjette registrerte observasjon av arten. Forrige observasjon av blåstrupe var i 2014.

2 ind, Hjarnesdeltaet 7.5 (Jørgen Helgestad).

Blåstrupe ved Hjarnesdeltaet 7.5. Foto: Jørgen Helgestad.

Svarthvit fluesnapper *Ficedula hypoleuca***24 obs.****30.4-26.6**

Nesten alle årets observasjoner er gjort i mai, og nesten alle i bebyggelse. Ingen lokalitet skiller seg ut med mange funn.

Første obs: 2 ind, par i passende hekkebiotop, Budstikka 30.4 (Lars Dolmen).

Siste obs: 1 juv, Buvannet 26.6 (Ragnar Skrede).

Rødstjert *Phoenicurus phoenicurus***4 obs.****15.5-18.6**

En fugl som nok er underrapportert. Kun fire funn fordelt på tre lokaliteter i 2024.

1 ind sang/spill i hekketid og passende hekkebiotop Kongsgårdmoen 15.5+29.5 (Aleksander Solberg).

1 ind sang/spill i hekketid og passende hekkebiotop, Hajeren 21.5 (Vidar Øverbye, Ole Jacob Ness).

1 ind sang/spill i hekketid og passende hekkebiotop, Ullebergåsen 18.6 (Aleksander Solberg).

Buskskvett *Saxicola rubetra* 13 obs. 2.5-26.6

Relativt vanlig i kulturlandskapet. Årlig gjest ved Øyenlågen.

Første obs: 1 ind sang/spill i hekketid og passende hekkebiotop, Teigen 2.5 (Aleksander Solberg)
1 ind jevnlig Øyenlågen V/tårnet og flommarkskogen (Bjørn Roar Skullestad, Jørgen Helgestad, Aleksander Solberg).

2 ind engstelig adferd, indikasjon på hekking, Hovsmoen 25.6 (Bård Engelstad).

Siste obs: 2 ind, diseplass 26.6 (Alf Urdal).

Steinskvett *Oenanthe oenanthe* 10 obs. 21.5-15.9

Like mange funn i 2024 som i 2021-2023 totalt. Likevel dreier åtte av funnene seg trolig om den samme hekkingen på Diseplass.

Første obs: 1 hunn, Hajeren 21.5 (Vidar Øverbye, Ole Jacob Ness).

Ett par i passende hekkebiotop + mating av unger og 1k individer, jevnlig rapportert, Diseplass (Anders Kvammen, Steinar Stueflotten, Aleksander Solberg, Morten Jagdum, Melvin Åsum).

Siste obs: 2 ind Øyenlågen 15.9 (Bjørn Roar Skullestad, Helge Midtgard).

Fossefall *Cinclus cinclus* 2 obs. 26.6-11.12

To funn av fossefall er en god del under forventet antall. Det er en viss variasjon mellom år i antall observasjoner, som kanskje delvis kan forklares i hvor mye is det ligger på lett tilgjengelige deler av Lågen.

1 ind Jondalselva 26.6 (Ragnar Skrede).

1 ind Kongsberg sentrum 11.12 (Andreas Pedersen).

Pilfink *Passer montanus* 48 obs. 2.1-31.12

Alle observasjonene er i nærheten av bebyggelse eller gårdsbruk, og jevnt mellom alle årstider.

2-16 ind jevnlig Øyenlågen (Bjørn Roar Skullestad, Lars Støen Jacobsen, Helge Midtgard, Johs Edvardsen, Lars Dolmen, Bård Engelstad, Marius von Glahn, Aleksander Solberg).

Høyeste antall: 20 ind Tislegård 24.11 (Morten Jagdum).

Gråspurv *Passer domesticus* 25 obs. 2.1-31.12

Funnene er i større grad knyttet til bebyggelse enn hos pilfink, og kun seks lokaliteter har årets funn av gråspurv. Nesten halvparten av observasjonene er fra Rudsmoen.

2-20 ind jevnlig Rudsmoen (Aleksander Solberg).

2-15 ind jevnlig Tislegård (Morten Jagdum).

Jernspurv *Prunella modularis* 32 obs. 31.3-6.10

32 observasjoner fordelt på 21 lokaliteter relativt spredt på kartet. Flest observasjoner i midten av april, men høyest individtall i starten av september.

Første obs: 1 ind sang/spill i hekketid og passende hekkebiotop, Senning 31.3 (Aleksander Solberg).

Høyeste antall: 15 ind, Øyenlågen 1.9 (Aleksander Solberg, Bjørn Roar Skullestad, Helge Midtgard).

Siste obs: 1 ind Øyenlågen 6.10 (Aleksander Solberg, Bjørn Roar Skullestad, Helge Midtgard, Bård Engelstad).

Gulerle *Motacilla flava* 5 obs. 21.4-18.8

Sees årlig på forskjellige lokaliteter, fra dal til fjell. Alle årets observasjoner unntatt en er gjort ved Øyenlågen. Tidligste observasjon i Kongsberg er 13.4.2007 (Olav Sâtvedt).

1-2 ind Øyenlågen (Aleksander Solberg, Lars Dolmen, Bjørn Roar Skullestad).

1 k Nybrufoss 18.8 (Morten Jagdum).

Vintererle *Motacilla cinerea* 17 obs. 21.3-11.10

Sees langt hyppigere enn gulerle, og alle observasjonene er naturlig nok gjort i umiddelbar nærhet av vann. Flest observasjoner langs Lågen.

Første obs: 2 hanner Myntbrua, 21.3 (Morten Jagdum).

1 ind Hov 31.3 (Aleksander Solberg).
 1 ind Midvelen 6.7 + 1 par, mat til unger, Fagervasselva, Tarmsvann 6.7 (Aleksander Solberg).
 1 ind Kalven, 21.7 (Aleksander Solberg).
 1 ind Sagdammen, Saggrenda 25.7 (Aleksander Solberg).
 1 ind ved flere anledninger Øyenlågen (Aleksander Solberg, Bjørn Roar Skullestad, Helge Midtgard).
 2 ind Nybrufoss 1.9 (Morten Jagdum).
 Ett funn uten angitt antall, Dørsjø 7.9 (Tom Marstein).
 1 ind Bevergrenda 1.10 (Morten Jagdum).
 1-2 ind Kongsgårdmoen 20.8-11.10 (Aleksander Solberg).

Linerle *Motacilla alba* 86 obs. 30.3-11.10

En lite kresen fugl når det gjelder valg av hekkeplass, og kan finnes over hele kommunen. Flest observasjoner ved Øyenlågen. En liten kuriositet når det gjelder linerle og Øyenlågen er at mot solnedgang fra seinsommeren og ut på høsten virker det å være en fast overnattingsplass i kjerret på høyre side framfor fugletårnet i Øyenlågen. Ved flere anledninger har det blitt observert flere titalls linerler samle seg i halvtimen før sola går ned.

Første obs: 2 ind Øyenlågen, 30.3 (Aleksander Solberg).
 Høyeste antall: 30 ind Øyenlågen 13.8 (Aleksander Solberg).
 Siste obs: 1 ind Kongsgårdmoen (Aleksander Solberg).

Heiplerke *Anthus pratensis* 28 obs. 7.4-27.10

Observeres årlig på trekk i hele kommunen, hekker i høyereliggende deler av Kongsberg. Over en tredjedel av observasjonene er gjort ved Øyenlågen. Flest observasjoner i slutten av september.

Første obs: 1 ind Rudsmoen 7.4 (Aleksander Solberg).
 Høyeste antall: 25 ind ptN Sververdalen, Skollenborg 6.5 (Aleksander Solberg).
 Siste obs: 2 ind Øyenlågen 27.10 (Bjørn Roar Skullestad).

Trepiplerke *Anthus trivialis* 39 obs. 27.4-7.9

Syngende hanner høres over store deler av kommunen og observasjonene er geografisk spredt. Første obs: 1 ind sang/spill i hekketid og passende hekkebiotop, Sververdalen, Skollenborg 27.4 (Aleksander Solberg).

Høyeste antall: 6 ind sang/spill i passende hekkebiotop, Ullebergåsen 18.6 (Aleksander Solberg).
 Siste obs: 2 ind Øyenlågen 7.9 (Aleksander Solberg).

Bokfink *Fringilla coelebs* 129 obs. 1.2-8.10

Det er kanskje ikke så overraskende at bokfinken er blant de fuglene med flest funn, og bokfink ligger kun ett funn bak kjøttmeisen som i år har flest observasjoner. Observasjonene er i stor grad geografisk spredt. Vårtrekket gav de største ansamlingene, og store mengder bokfink drev næringsøk på snøfrie deler av stubbåker på Hvamsida mot slutten av mars.

Første obs: 1 hann ved foring, tislegård 1.2 (Morten Jagdum).
 Høyeste antall: 140 ind næringsøkende på stubbåker, Haugnes, Hvam 25.3 (Aleksander Solberg).
 Siste obs: 1 ind Tislegård, 8.10 (Morten Jagdum).

Bjørkefink *Fringilla montifringilla* 44 obs. 2.1-24.11

Vanlig gjest vår, vinter og høst. Flest observasjoner ved Øyenlågen.

1-35 ind jevnlig Tislegård (Morten Jagdum).
 1-40 ind jevnlig Øyenlågen (Bjørn Roar Skullestad, Aleksander Solberg, Helge Midtgard, Bård Engelstad).

Kjernebiter *Coccothraustes coccothraustes* 29 obs. 6.1-22.12

Sees jevnlig, geografisk spredt og til alle årstider. Observasjoner fra alle årets måneder utenom august. Flest observasjoner på Budstikka/Madsebakken. Hekker i områder i Kongsberg med innslag av eik og hassel, og det er gjort hekkefunn blant annet i Såtvedtåsen.

Første obs: 5 ind ved foring, Budstikka, 6.1 (Lars Dolmen).

Høyeste antall: 15 ind ved foring, Budstikka 27.1 (Lars Dolmen)..

Siste obs: 3 ind, Budstikka 22.12 (Lars Dolmen)

Kjernebiter Budstikka 15.2. Foto: Lars Dolmen.

Konglebit *Pinicola enucleator*

6 obs.

26.10-19.11

En sjelden art i Kongsberg som ellers i Buskerud, men som enkelte år som i 2024, forekommer invasjonstypen i større eller mindre antall på næringsøk, først og fremst på rognebærfrø. Førrige invasjonsperiode var i 2021. Alle observasjonene er gjort i høyden og i områdene Knutefjell og Raje.
 1 ind overflygende Knuteveien, Knutefjell 26.10 (Aleksander Solberg).
 2 ind næringsøkende Knutefjell 1.11 (Andreas Pedersen).
 2-10 ind næringsøkende Raje 29.10-19.11 (Kjell Arild Dokka, Morten Jagdum).

Konglebit på Raje 7.11. Foto: Kjell Arild Dokka.

Dompap *Pyrrhula pyrrhula* 100 obs. 2.1-21.12

Observeres i Kongsberg hele året, men med ganske få funn i juni, juli og august. Januar og mars var de to månedene med flest registrerte individer. En fjerdedel av observasjonene er gjort ved Øyenlågen. 1-30 ind jevnlig Øyenlågen (Marius von Glahn, Bård Engelstad, Aleksander Solberg, Bjørn Roar Skullestad, Helge Midtgard, Lars Støen Jacobsen, Odd Frydenlund Steen). 1-25 ind jevnlig ved foring, Tislegård (Morten Jagdum).

Rosenfink *Carpodacus erythrinus* 3 obs. 26.5-18.6

Med unntak av 2019 har arten blitt observert årlig i Kongsberg siden 2004, og da i hovedsak i Lågendalen (Med enkelte unntak). Første funnet ble gjort i 1966 på Hedenstad. Tre observasjoner i 2024.

1 ind sang/spill i hekketid og passende hekkebiotop, Øyenlågen flommarksskog, 26.5 (Aleksander Solberg).

1 ind sang/spill i hekketid og passende hekkebiotop, Teigtjern 9-13.6 (Aleksander Solberg).

1 ind sang/spill i hekketid og passende hekkebiotop, Landemosletta 18.6 (Aleksander Solberg).

Grønnfink *Chloris chloris* 95 obs. 2.1-31.12

Vanlig gjennom hele året over det meste av kommunen. Spredte observasjoner. Flest funn ved Øyenlågen.

1-35 ind jevnlig (Lars Dolmen, Marius von Glahn, Aleksander Solberg, Johs Edvardsen, Melvin Åsum, Bjørn Roar Skullestad, Helge Midtgard, Bård Engelstad).

Bergirisk *Linaria flavirostris* 1 obs. 31.3

Kun 11 registrerte funn av bergirisk finnes i Kongsberg kommune, inklusive årets ene funn. 40 ind næringssøkende, Hvam, 31.3 (Morten Jagdum).

Tornirisk *Linaria cannabina* 9 obs. 2.5-6.10

Observeres langt hyppigere enn bergirisk. Flest funn på Disepllass.

1-2 ind Disepllass 2.5-27.6 (Steinar Stueflotten, Anders Kvammen, Aleksander Solberg).

1 ind Kongsgårdmoen 29.5 (Aleksander Solberg)

2 ind Sunnelanda, Sliperiøya 21.7 (Aleksander Solberg)..

1-3 ind Øyenlågen 1.9-6.10 (Aleksander Solberg, Bjørn Roar Skullestad, Helge Midtgard, Bård Engelstad).

Gråsisik *Acanthis flammea* 48 obs. 2.1-26.12

Omstreifende flokker av gråsisik i vinterhalvåret er vanlig. Fra mai til september er det kun 3 observasjoner. Gråsisik, brunsisik og polarsisik er nå sammenslått og det vil følgelig ikke bli nevnt noe om disse utover at et godkjent funn av polarsisik ble gjort på Tislegård 10.2 (Morten Jagdum). Flest observasjoner av gråsisik er gjort på Tislegård.

1-100 ind ved foring, Tislegård 2.1-11.4 (Morten Jagdum).

Furukorsnebb *Loxia pytyopsittacus* 14 obs. 4.1-15.12

Få observasjoner, men ganske jevnt spredt gjennom året. Ingen funn i august og september. En skulle tro at med en så stor andel furuskog som Kongsberg har, at furukorsnebb ville ha blitt observert (og hekket) jevnlig i området. Furu og grankorsnebb kan i noen tilfeller være utfordrende å skille, men forskjellene i tallene mellom de to artene er nok likevel ganske beskrivende for den reelle bestandsforskjellen.

Totalt i Kongsberg er det registrert 64 funn av furukorsnebb mot 199 funn av grankorsnebb.

5 ind Kongsgårdmoen 4.1 + 5 ind 9.7 (Aleksander Solberg).

6 ind ved foring, Budstikka 6-7.1 + 1 ind 6.4 (Lars Dolmen).

6 ind svarttjern, Skollenborg 13.1 (Aleksander Solberg).

2 ind (hann og hunn) Storevelen 10.3 (Arne Helge Gurholt).

2 ind Fagervannet 7.6 (Jostein Myromslien).
 2 ind Rudsmoen 19.7 (Aleksander Solberg).
 2 ind Skjesvannet, Støle fjell 24.6 (Aleksander Solberg).
 5 ind Øyenlågen flommarksskog 20.10 (Aleksander Solberg).
 2 ind Sververdalen 9.11 + 4 ind landmåleråsen 15.12 (Aleksander Solberg).

Grankorsnebb *Loxia curvirostra* 32 obs. 11.1-26.12

Langt flere observasjoner enn av furukorsnebb. Flest observasjoner etter juli.
 Jevnlig 2-15 ind i området Sververdalen/Landmåleråsen (Aleksander Solberg).
 1-20 ind Øyenlågen 4.8-30.11 (Bjørn Roar Skullestad, Helge Midtgard, Aleksander Solberg, Bård Engelstad).

Stillits *Carduelis carduelis* 70 obs. 11.1-31.12

En art som virker å ha en ekspanderende forekomst i Norge. Veldig få funn i Kongsberg fra før 2012, og en god økning i observasjoner rundt 2017. Årets observasjoner er stort sett gjort i de lavereliggende delene av kommunen, og sentrert mellom byen og Øyenlågen, samt øst for Skollenborg mot kommunegrensa. Flest observasjoner fra Øyenlågen.
 1-25 ind jevnlig ved Øyenlågen (Bjørn Roar Skullestad, Aleksander Solberg, Bård Engelstad, Helge Midtgard, Lars Dolmen, Steinar Stueflotten).
 1-16 ind jevnlig ved foring, Tislegård (Morten Jagdum).

Grønsisik *Spinus spinus* 117 obs. 2.1-31.12

Vanlig i kommunen hele året og til alle årstider. Geografisk spredte funn. Flest observasjoner ved Øyenlågen.
 1-50 ind jevnlig Øyenlågen (Lars Dolmen, Helge Midtgard, Bjørn Roar Skullestad, Aleksander Solberg, Bård Engelstad).
 1-20 ind jevnlig ved foring, Tislegård (Morten Jagdum).

Snøspurv *Plectrophenax nivalis* Ikke observert i 2024.

Gulspurv *Emberiza citrinella* 109 obs. 3.1-26.12

Sees i tettbebyggelse og i kulturlandskapet hele året, men vinterstid er det færre observasjoner og antall individer. Flest observasjoner ble gjort i mars, april og mai. Nær halvparten av observasjonene er gjort ved Øyenlågen. Havre blir jevnlig dyrket både nær Øyenlågen og i områdene rundt og gulspurven nyter nok godt av dette spesielt seinhøstes før snøen legger seg.
 1-45 ind jevnlig, Øyenlågen (Aleksander Solberg, Bjørn Roar Skullestad, Helge Midtgard, Bård Engelstad, Lars Støen Jacobsen, Morten Jagdum, John Edvardsen, Steinar Stueflotten, Lars Dolmen).

Hvithodespurv *Emberiza leucocephalos* Ikke observert i 2024.

Sivspurv *Emberiza schoeniclus* 36 obs. 20.3-6.10

Observed på 11 lokaliteter i 2024, de fleste langs Lågen pluss ett par funn i høyden. Flest observasjoner i slutten av mars og september. Over halvparten av observasjonene er gjort ved Øyenlågen.
 Første obs: 1 ind overflygende, Kongsgårdmoen 20.3 (Aleksander Solberg).
 1-2 ind jevnlig Øyenlågen (Lars Dolmen, Lars Støen Jacobsen, Melvin Åsum, Aleksander Solberg, Bjørn Roar Skullestad, Bård Engelstad, Helge Midtgard).
 Ett par rugende, Midvelen 27.6 (Margrethe Halvorsen, Synnøve Semb).
 1 ind Senning 31.3, 1 ind Hovsneset 20.4, 1 ind Nesrenna 20.4, 2 ind Hjarnesdeltaet 12.6
 1 ind Efteløt bru 26.9, 1 ind Kongsdammen, Jonsknuten 26.9 (Aleksander Solberg).